

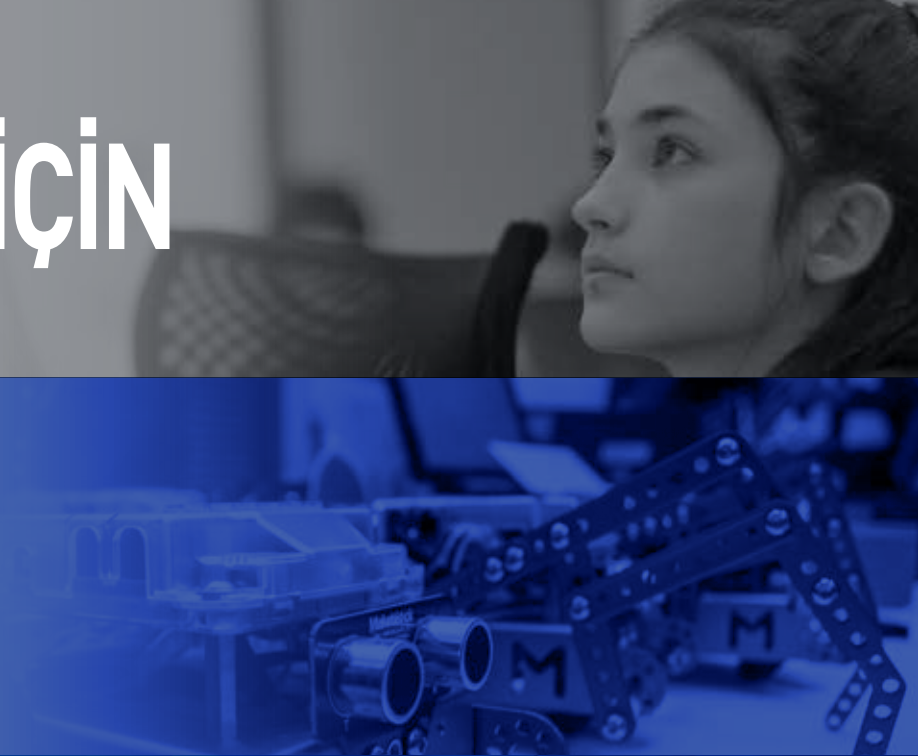
GÜÇLÜ YARINLAR İÇİN

2023

EĞİTİM

VİZYONU

- 4** **SUNUŞ** Recep Tayyip ERDOĞAN
- 6** **SÖZÜN ÖNÜ** Ziya SELÇUK
- 13** **2023 EĞİTİM VİZYONU FELSEFESİ**
- 20** **TEMEL POLİTİKAMIZ**
- 24** **İÇERİK VE UYGULAMA**
- 26** **OKUL GELİŞİM MODELİ**
- 28** **ÖĞRENME ANALİTİĞİ ARAÇLARIYLA VERİYE DAYALI YÖNETİM**
- 30** **HEDEF 1:** Bakanlığın Tüm Kararları Veriye Dayalı Hâle Gelecek
- 31** **HEDEF 2:** Okul Bazında Veriye Dayalı Yönetime Geçilecek
- 32** **ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME**
- 35** **HEDEF 1:** Eğitim Kalitesinin Artırılması İçin Ölçme ve Değerlendirme Yöntemleri Etkinleştirilecek
- 36** **HEDEF 2:** Öğrencilerin Sosyal, Kültürel ve Sportif Etkinlikleri İzlenecek
- 38** **HEDEF 3:** Kademeler Arası Geçiş Sınavlarının Eğitim Sistemi Üzerindeki Baskısı Azaltılacak
- 39** **HEDEF 4:** Yeterlilik Temelli Ölçme Değerlendirme Yapılacak
- 40** **İNSAN KAYNAKLARININ GELİŞTİRİLMESİ VE YÖNETİMİ**
- 42** **HEDEF 1:** Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Mesleki Gelişimleri Yeniden Yapılandırılacak
- 44** **HEDEF 2:** İnsan Kaynağının Verimli Kullanılması ve Hakkaniyetli Bir Şekilde Ödüllendirilmesi Sağlanacak
- 46** **OKULLARIN FİNANSMANI**
- 47** **HEDEF 1:** Finansman Yöntemleri Çeşitlendirilecek
- 48** **TEFTİŞ VE KURUMSAL REHBERLİK HİZMETLERİ**
- 50** **HEDEF 1:** Kurumsal Rehberlik ve Teftiş Hizmetleri Yapılandırılacak

- 51** **REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMANLIK**
- 54** **HEDEF 1:** Rehberlik Hizmetleri İhtiyaçlara Yönelik Olarak Yapılandırılacak
- 55** **ÖZEL EĞİTİM**
- 58** **HEDEF 1:** Özel Eğitime İhtiyacı Olan Öğrencilere Yönelik Hizmetlerin Kalitesi Artırılacak
- 59** **ÖZEL YETENEK**
- 62** **HEDEF 1:** Özel Yetenekli Öğrencilere Yönelik Kurumsal Yapı ve Süreçler İyileştirilecek
- 62** **HEDEF 2:** Özel Yetenekli Öğrencilere Yönelik Tanılama ve Değerlendirme Araçları Daha İleri Seviyeye Taşınacak
- 63** **HEDEF 3:** Özel Yetenekli Öğrencilere Yönelik Öğrenme Ortamları, Ders Yapıları ve Materyalleri Geliştirilecek
- 65** **YABANCI DİL EĞİTİMİ**
- 68** **HEDEF 1:** Ülke Genelinde Yabancı Dil Eğitimi, Seviye ve Okul Türlerine Göre Uyarlanacak
- 69** **HEDEF 2:** Yeni Kaynaklara Öğrencilerin İngilizce Konuşulan Dünyayı Deneyimlemesi Sağlanacak
- 70** **HEDEF 3:** Yabancı Dil Eğitiminde Öğretmen Nitelik ve Yeterlilikleri Yükseltilecek
- 71** **ÖĞRENME SÜREÇLERİNDE DİJİTAL İÇERİK VE BECERİ DESTEKLİ DÖNÜŞÜM**
- 74** **HEDEF 1:** Dijital İçerik ve Becerilerin Gelişmesi İçin Ekosistem Kurulacak
- 75** **HEDEF 2:** Dijital Becerilerin Geliştirilmesine Yönelik İçerikler Üretilen ve Öğretmen Eğitimleri Yapılacak

77 ERKEN ÇOCUKLUK

- 80 HEDEF 1: Erken Çocukluk Eğitim Hizmeti Yaygınlaştırılacak
- 81 HEDEF 2: Erken Çocukluk Eğitim Hizmetlerine Yönelik Bütünleşik Bir Sistem Oluşturulacak
- 82 HEDEF 3: Şartları Elverişsiz Gruplarda Eğitimin Niteliği Artırılacak

83 TEMEL EĞİTİM

- 86 HEDEF 1: İlkokul ve Ortaokullar Gelişimsel Açıdan Yeniden Yapılandırılacak
- 88 HEDEF 2: Yenilikçi Uygulamalara İmkân Sağlanacak
- 89 HEDEF 3: Okullar Arası Başarı Farkı Azaltılarak Okulların Niteliği Artırılacak

91 ORTAÖĞRETİM

- 94 HEDEF 1: Ortaöğretimde Öğrencilerin İlgî, Yetenek ve Mizaçlarına Uygun, Esnek Modüler Bir Program ve Ders Çizelgesi Yapısına Geçilecek
- 95 HEDEF 2: Akademik Bilginin Beceriye Dönüşmesi Sağlanacak
- 96 HEDEF 3: Okullar Arası Başarı Farkı Azaltılacak
- 96 HEDEF 4: Okul Pansiyonlarında Hizmet Standartları Oluşturularak Hizmet Kalitesi Artırılacak

97 FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİ

- 100 HEDEF 1: Fen ve Sosyal Bilimler Liselerindeki Öğretimin Niteliği İyileştirilecek
- 101 HEDEF 2: Fen ve Sosyal Bilimler Liselerinin Yükseköğretim Kurumlarıyla İş Birlikleri Artırılacak

103 İMAM HATİP ORTAOKULLARI VE LİSELERİ

- 106 HEDEF 1: İmam Hatip Okullarının Müfredat, Ders Yapısı ve Dil Yeterlilikleri İyileştirilecek
- 107 HEDEF 2: İmam Hatip Okulları ve Yükseköğretim Kurumları Arasında İş Birlikleri Artırılacak

109 MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM

- 112 HEDEF 1: Mesleki ve Teknik Eğitime Atfedilen Değerin Artırılması Sağlanacak
- 113 HEDEF 2: Mesleki ve Teknik Eğitimde Rehberlik, Erişim İmkânları Artırılacak
- 114 HEDEF 3: Yeni Nesil Müfredatlar Geliştirilecek
- 115 HEDEF 4: Eğitim Ortamları ve İnsan Kaynakları Geliştirilecek
- 116 HEDEF 5: Yurt Dışında Yatırım Yapan İş İnsanlarının İhtiyaç Duyduğu Meslek Elemanları Yetiştirilecek
- 117 HEDEF 6: Mesleki ve Teknik Eğitimde Eğitim-İstihdam-Üretim İlişkisi Güçlendirilecek
- 118 HEDEF 7: Yerli ve Millî Savunma Sanayisinin İhtiyaç Duyduğu Nitelikli İnsan Gücü Yetiştirilecek

119 ÖZEL ÖĞRETİM

- 122 HEDEF 1: Özel Öğretim Kurumlarına Yönelik Yönetim ve Teftiş Yapısının Etkililiği Artırılacak
- 124 HEDEF 2: Sertifika Eğitimi Veren Kurumların Niteliğini Artırmaya Yönelik Düzenlemeler Yapılacak

125 HAYAT BOYU ÖĞRENME

- 127 HEDEF 1: Hayat Boyu Öğrenme Programlarına Yönelik Nitelik ve Erişim Artırılacak

128 SÖZÜN SONU İŞİN BAŞI

129 2023 EĞİTİM VİZYONU TAKVİMİ

134 KAVRAM ŞEMASI

Türkiye'nin, yeni yönetim sistemiyle birlikte her alanda yeni bir döneme girdiği günlerden geçiyoruz.

Ekonomisi güçlü, toplum yapısı sağlam, dünyaya öncülük eden ülkelerin vasıflarının başında kaliteli, insanı merkeze alan bir eğitim öğretim sistemine sahip olmaları gelir.

Ülkemizin hayallerini hedeflere, hedeflerini gerçeğe dönüştürme mücadelemizde en büyük güç kaynağımız; nitelikli, özgüveni yüksek, millî ve manevi değerlerimizle teçhiz edilmiş nesillerimizdir.

Zengin bir medeniyet birikimini temsil eden, genç ve dinamik nüfusa sahip, geleceğe dair iddiaları olan ülkemizin hedeflerine ulaşması, nesillerini kaliteli bir eğitim öğretim sistemiyle buluşturmasına bağlıdır.

Kaliteli eğitim öğretimin yolu; öğrencilerin zihnî gelişimlerini kolaylaştırmaktan, manevi yönlerini güçlendirmekten onlara vizyon kazandırmaktan, manevi yönlerini güçlendirmekten geçmektedir.

Eğitim ğretim sisteminin hedefi, akliselim, kalbiselim, zevkiselim sahibi bireyler yetiştirmek olmalıdır.

Bunun yanında çocuklarımızı günümüzün bilgi yoğun ve rekabetçi dünyasına en iyi şekilde hazırlamamız gerekmektedir.

Uzun soluklu bir çalışmayı gerektiren bu hedeflere ulaşmak için, devletin gayretleri yanında milletimizin tamamının el ele vermesi, aynı hedefe yönelmesi, güç birliği yapması şarttır.

Bilhassa içinde ailenin aktif şekilde yer almadığı bir eğitim ğretim sisteminin başarı şansı yoktur.

Her biri ciğerparemiz olan evlatlarımızın eğitim öğretimini emanet ettiğimiz öğretmenlerimize, okul idarecilerimize ve eğitim camiamızın tüm mensuplarına çok önemli sorumluluklar düşmektedir.

2002'de göreve geldiğimizde ülkemizi üzerinde ykselteceğimiz dört sütunu; eğitim, sağlık, adalet, emniyet olarak ifade etmiştik.

Bu anlayışla eğitim sistemimizin eksikliklerini gidermek, çağın gerektirdiği bir yapıya kavuşmasını sağlamak, birikmiş sorunlarına çözüm bulmak için büyük yatırımlar gerçekleştirdik.

Altyapı konusunda atılan adımlar meyvelerini vermeye başlamıştır.

Türkiye'nin artık eğitim ğretim alanında sıçrama yapma, nicelikten niteliğe bir şahlanışı ve hamleyi gerçekleştirme zamanı gelmiştir.

2023 Eğitim Vizyonu, sabır, emek, samimiyet ve fedakrlık isteyen uzun bir süreç olan eğitim ğretim konusundaki atılım ve şahlanış stratejimizin yol haritasını ifade etmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'yle birlikte etkinliği ve sorun çözme kapasitesi artan her bakanlığımız gibi Millî Eğitim Bakanlığı da hayata geçireceği 2023 Eğitim Vizyonu'ndaki çalışmalarla Türkiye'nin önünde yeni ufuklar açacaktır.

2053 ve 2071 Türkiye'sinin liderleri, öncüleri, uygulayıcıları bu vizyonla hayat bulacak eğitim sistemimizden yetişecektir.

2023 Eğitim Vizyonu'nun ülkemize, başta öğretmenlerimiz ve öğrencilerimiz olmak üzere eğitim konusunda büyük beklentileri bulunan milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

21. yüzyılın

hayatın her alanında hızlı bir
değişimi beraberinde getirdiğine

şahit olmaktayız.

İnsanoğlunun bugüne kadar sahip olduğu, geçmişî binlerce yıla dayanan bilimsel ve kültürel birikim, kimi zaman yaşananları açıklamakta yetersiz kalabilmektedir. İnsan ve teknoloji etkileşiminde ibrenin makineleşme yönünde ilerlediğini düşünen çok sayıda uzmanın eskiden bilimkurgu olarak değerlendirilen senaryoları; günümüzde yaşananların sıradan, canlı ve güncel bir aktarımı şeklinde görülmektedir. Yüksek katma değerli teknolojilerin ışık hızında ilerlemesi tüm sektörleri dönüşüm konusunda ciddi adımlar atmaya mecbur bırakmıştır.

Sanayileşmede dördüncü büyük kırılma olarak ifade edilen bu yeni *tekillik* dönemi; biyolojik, dijital ve fiziksel olanı tek vücutta birleştirmek gayesindedir. Yapay zekâ konusunda süregelen çalışmalar, makinelerin insandan öğrendikleriyle, insanoğlunun öğrenme ve zekâ üzerindeki tekeline kırma aşamasına geldiği iddialarını güçlendirmektedir.

Ancak, teknoloji alanındaki yenilikleri; yaşamı kolaylaştırmalarına rağmen, dünyanın tamamen farklı bir yöne sürüklenmeye başladığının yegâne işaretleri olarak koşulsuz kabullenmek doğru değildir. Bu çerçevede eğitimin muhtevasını, sadece endüstrinin ihtiyaçlarını dikkate alarak belirlemeyi öngören yaklaşımın zorlayıcı hâkimiyetini, aynen kabul etmek de doğru olamaz. Teknolojiye duyulan ihtiyaç ve pazar koşullarının dayattığı tüketim alışkanlıkları, insanoğlunun giderek kendine yabancılaşma sürecini tetikliyorsa, eğitim ekosistemimiz, bu gidişe esaslı bir şerh düşmek sorumluluğuna sahiptir. İnsanı araçlarda zengin, amaçlarda yoksul kılan bir bakış açısına söyleyecek sözümüz ve verecek daha derin cevaplarımız olmalıdır.

Aksi takdirde, son yıllarda artan çatışmalar ve uluslararası terörizm, göç hareketleri, çevre ve sağlık sorunları, ekonomik müdahaleler, ırkçılık ve yabancı düşmanlığı gibi burada sadece birkaç örneği sıralanan küresel beşerî krizlerin sonuçlarına hep birlikte katlanmak zorunda kalırız. “Bilgi toplumu” diyerek rekabeti aşırı kutsayan, “teknoloji” diyerek tüketimi körükleyen, “insanlık” denince kendi toplumu hariç, herkesi dışlayan bir uygarlık anlayışını kabul etmemiz mümkün değildir. Bizim medeniyetimizin insan tasavvuru, sadece maddi mükemmeliyeti benimsemez; gönlü ve bilimi, mana ve maddeyi, talim ve terbiyeyi birlikte ele alan bir bütünden beslenir.

Bizim tekelliğimiz, insan ve makinenin birlikteliğinden ziyade akıl ve kalbin birlikteliğidir.

Dünyanın içinde bulunduğu durumun uyandırdığı derin endişeler, bizleri daha insani, daha medeni ve daha adil yeni bir hikâye yazmaya mecbur bırakmaktadır. Eğitim sisteminin çift kanadı temsilen, akli ve kalbi birleştiren bir yolculuğa ihtiyacı olduğu kesindir.

Akleden kalplere duyduğumuz ihtiyacı, eğitimi, işlemlere ve pratiklere indirgeyerek karşılamamız mümkün görünmemektedir.

Zihniyete, kaliteye, liyakate, mahiyete, varlık ve anlam zeminine yoğunlaşmamız son derece ehemmiyetlidir.

Taktik ve stratejik düzeyde tasarımlara her zamankinden daha fazla gereksinim vardır; zira zemin olmadan şekil olamaz. Pedagoji, psikoloji, antropoloji, sosyoloji, nörobilim, ekonomi ve teknolojinin bize tanıdığı tüm imkânları kapsayan transdisipliner bir zemine ihtiyacımız olduğu açıktır. Uzun zamandır milletçe şekilciliği, tek tipçiliği, rutinleri kutsamayan bir zemine duyulan bu özlemin fazlasıyla farkındayız. Bu vizyon belgesi, böyle bir özleme verdiğimiz yanıtlardan oluşmaktadır.

2023 Eğitim Vizyonu'nun temel amacı; çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış ve bu donanımı insanlık hayrına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı ve duyarlı, nitelikli, ahlaklı bireyler yetiştirmektir.

Bugün toplumsal, siyasi ve ekonomik alanlar başta olmak üzere, ülkemizde hemen her

alandanda ortaya konan başarı hikâyelerini, eğitim alanında yapacaklarımızla taçlandırmanın tam zamanıdır.

Önceki yıllarda derslik sayısı, öğretmen ataması, okullaşma, dijital altyapı gibi konularda yapılan niceliğe dair atılımları, nitelikle tamamlamanın tam vaktidir.

2023 Eğitim Vizyonu, Türk Millî Eğitim Sistemi'nin nicelik ve erişimle ilgili sorunlarının birçoğunu geride bıraktığımız şu günlerde, önümüzdeki döneme ait nitelik devrimini gerçekleştirmek konusundaki kararlılığımızı, tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Eğitimi bir ekosistem olarak görmeyi ve sistemin tüm alt bileşenlerini eş zamanlı tasarlamayı hedefleyen bir yöntemden söz etmekteyiz.

Bu yüzden eğitim süreçlerini, sadece biyolojik veya ekonomik tanımlamalara, istatistiksel verilere ve nicel başarılarla hapsolmaktan kurtarıp ontolojisi, epistemolojisi ve etik temelleriyle birlikte ele almak zorundayız. “Beşerlikten insanlaşmaya” doğru bir inşa eylemi olarak gördüğümüz eğitimin, evrensel manada program odaklı veya pragmatik değil, paradigmatik bir dönüşüme ihtiyacı olduğunu savunuyoruz. İnsanın akıl ve kalple çift kanatlı olmasına dair önerdiğimiz paradigma, sadece maddi olana yönelen bir eğitimi reddetmektedir.

Bugün eğitim ekosisteminin evrensel ölçekte kafa yorması gereken asıl sorular,

“Bildiklerimizle, öğrendiklerimizle ne yapabiliyoruz, ne olabiliyoruz? Verilen eğitim nasıl bir dünyaya yol açıyor?” olmalıdır.

Bizim mücadelemiz, dünyaya ve doğaya pusu kuranlara, bilimi ve eğitimi kötüye kullananlara karşıdır. Sıraladığımız sorunları düzeltmenin yolu da bilimden ve eğitimden geçmektedir. Bilimin rehberliğinde ve vicdanımızın pusulasında bir bakış geliştirdiğimiz sürece, Anadolu'daki varlığımızın iyi örneklerle bezeli bin yıllık birikimine ve mirasına tam manasıyla sahip çıkmış oluruz.

Bu bakış bizi, gerçeğin ve insanın parçalanmasına dayalı bir algıdan kurtaracak ve “çoklukta birlik” anlayışının önünü açacaktır. Aynı bakış bizi, zıtların çatışmasından doğan paradoksal birliğe götürecektir. Bu anlayış, “biz ve öteki” ayrımlarını aşarak “hepimiz” olma bilincini diri tutacaktır. “Hepimiz aynı takımdayız.” duygusunu hissettirecektir. Bu vesileyle meydana gelen bir mutabakat ortamında eğitimin bir “millet ödevi” ve görevi olduğu fikri güçlenecektir.

Millî Eğitim Bakanlığının yeni dönemde oynayacağı rol, talim ve terbiyeyi, Türk milletinin toplumsal bütünleşmesinin ve ortak ülküye dayalı, şimdi ve gelecek tasavvurunun inşasına öncülük etmektir.

Bunu yapabilmemiz için genelde tüm toplum, özelde ise eğitim ekosistemi, “çocuklarımız”

ortak paydasında buluşmalıdır. Şunu anlamalıyız ki bütün umutlarıyla, sevinçleriyle, masumiyetleriyle geçmişten geleceğe bir bağ, bir filiz olmalarından dolayı bu milletin ortak paydası çocuklarıdır. Paydaşlar olarak bazen farklı kelimeler kullansak da aslında eğitimden beklentilerimiz aynıdır. Hz. Mevlâna'nın anlattığı gibi: "Adamın birisi dört kişiye bir dirhem verir. Dirhemi alanlardan İranlı ben bu parayı *engûra* vereceğim, Arap olan *ineb* alacağım, Türk olan ben *üzüm* isterim, Rum ise ben de *istafil* isterim demiştir. Aralarında anlaşılamayan bu insanların her biri aslında aynı şeyi yani üzümü istemektedirler."

Çocuklarımız için eğitimi değişik kelimeler ve kavramlarla tartışabiliriz. Yeter ki ebeveynler, öğretmenler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, medya, üniversiteler ve diğer tüm paydaşlarımız, bir müşterekte ve gayede buluşabilsinler. *Çocuklarımız* ortak paydasının önemini, düşündüğümüzden çok daha fazla olduğu gerçeğiyle toplu olarak yüzleşebilmeliyiz.

Öğrenci, ebeveyn, öğretmen ve okul; vizyon belgemizin dört temel unsurudur.

Öğrencilerimiz, bu ekosistem içerisinde ortak paydayı temsil etmektedir. Ailelerimizin çocuklarımız ortak paydasında buluşabilmesi adına desteklenmesi, 2023 Eğitim Vizyonu'nun temel beklentileri arasındadır. Unutmayalım ki dallar kökten çıkar. Ailelerin zaman, özne, nesne ve mekân ilişkilerinde gereken derinlik ve tasarruf bilincine sahip olmaları,

çocuklarının doğal biçimde yeşermelerine ve yetişmelerine imkân sağlayacaktır.

Çağımız eğitim kavram haritasında çok konuşulan kavramlardan biri olan müfredatı, dünyanın en iyi tiyatro oyunu mecazıyla bağdaştırırsak, sahneye çıkacak, replikleri okuyacak olanlar öğretmenlerimizdir.

Türk eğitim sisteminde okullar arasındaki eşitsizliğin yüksek olmasından kaynaklanan sınav baskısı altında müfredat, ne yazık ki araç olmaktan çıkmakta ve amaç hâline gelmektedir. Geleceğimize yön verecek vizyonumuz, müfredatı bilgiden beceriye, beceriden görgüye taşımaya hedeflerken başarının anahtarı olarak öğretmen eğitimini, okullar arasındaki eşitsizliği asgariye indirmeyi ve dolayısıyla sınav baskısını azaltmayı ön koşul olarak görmektedir. İyi yetişmiş öğretmenlerin olduğu bir sistemde "çerçeve müfredat" yeterlidir.

Usta bir öğretmen, müfredatı çocukların ihtiyacına göre anında yeniden inşa eder, fırsat eğitimi yapar. Müfredat kelimesinin kökü "fert"ten gelir. O fert çocuktur, öğrencidir, onun içinde saklı olan cevherdir. Bu cevheri, mücevher yapacak oyunculara öğretmenlerdir. Biz bu sahnede ancak rehber olabiliriz. Şahsiyeti, şahsiyet bina eder. Öğretmenin şahsiyeti yeterli olgunluğa ve güce erişmezse içerik, teknoloji, fiziksel altyapı değerini bulamaz. Bu nedenle, vizyonumuzun ana aktörü, Başöğretmen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün de işaret ettiği gibi "öğretmen"dir.

Unutulmamalıdır ki her eğitim sistemi, öğretmenlerin omuzlarında yükselir ve hiçbiri öğretmenin niteliğini aşamaz.

2023 Eğitim Vizyonu, sözü geçen sistemin amaç, yapı, süreç ve işlevlerinin yeniden tanzimini, hayati derecede önemli görmektedir.

Sistem tasarımı ve entegrasyonu oluşmadan, eğitim ekosisteminin tüm aktör ve bileşenlerinin sağlıklı işlemeyeceği açıktır.

2023 Eğitim Vizyonu'nun öngördüğü 3 yıllık planlamanın özellikle ilk yılı için eğitim sisteminin temel yapı ve süreçleri ayrı ayrı ele alınmıştır. Bunun sebebi, yapıya uygun süreç ile işlevlerin tanımlanmasının amaçlanmasıdır. Böylece okul bazında hedeflerimize uygun bir merkez/taşıra organizasyonu, buna bağlı iş ve işlem sürecini ortaya koymayı amaçlamaktayız. Bu bağlamda, özellikle *okulu merkeze alan* bir sistem anlayışını öne çıkarmamızın sebebi, toplumda aile neyse, eğitimde de okulun aynı konuma sahip olmasıdır. Bu çerçevede gerçekleştirilecek politikalarımızın *uygulanabilir*, takibinin ise *kolay ve ölçülebilir* hedefler hâlinde sıralanması önem arz etmektedir.

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nde, Millî Eğitim Bakanlığı olarak gerçekleştirmek istediğimiz dönüşüm; adil,

insan merkezli, öğretmen temelli, kavramda evrensel, uygulamada yerli; esnek, beceri ve görgü odaklı; hesap verebilir, sürdürülebilir bir ilkesel duruş sergilemekle tecessüm edecektir.

Bu duruşun gereği olarak orta vadede niteliği artırmak, eşitsizliği büyük ölçüde azaltmak, ahlak telakkisini, sanatı, kültürü, estetiği ve sporu gündemimizin en üst sıralarına taşımak ana gayemizdir.

Çocuklarımızın neşesi ve mutluluğu, ailenin sıhhati, toplumun huzuru, ülkemizin refahı ve evrensel anlamda insan onuru ortak paydasında buluşabilmemiz için hazırladığımız 2023 Eğitim Vizyonu, orta vadede kalite konusunda bir atılımı hedeflemektedir. Bu belge, dünyanın ve ülkemizin geçirdiği dönüşümün ihtiyaçları doğrultusunda sürdürülebilir bir yol haritası sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Demokrasi ve ekonomiyle bütünleşmiş bir eğitim anlayışı, Türkiye'nin her alanda atılım hareketini başlatacağı ve sürdüreceği temel platformdur.

Eğitim, birçok sektörün kesişim noktasında yer almaktadır. O nedenle, vizyonumuzun hazırlık aşamasında toplumun hemen her kesimi ve farklı uzmanlık alanlarından isimler sürece dâhil edilmiştir.

Geçmişte yapılmış olan çalışmalar gözden geçirilmiş, çalıştaylar düzenlenmiş ve çalışma grupları oluşturulmuştur. Okul müdürlerimiz ve öğretmenlerimiz özenle dinlenmiş, velilerimizin ve öğrencilerimizin görüşleri titizlikle değerlendirilmiştir. Yapılan bu çalışmalarla eğitim, öğretmen, öğrenci, içerik ve sistem başlıkları altındaki temel sorulara, eğitim ekosistemimizin tümü sürece dâhil edilerek yanıtlar aranmıştır.

Vizyon belgemizin hazırlanış aşamasında görev alan tüm mesai arkadaşlarımıza teşekkürü borç biliriz. Her biri, bu çalışmada, memuriyet görevi dışında bir ideali gerçekleştirmek ve uzun zamandır özlemine duydukları hedefe kavuşmak amacıyla yer aldılar. Toplumun tüm kesimlerinin taşıdığı umuda ve verdiği desteğe teşekkür borçluyuz.

Sayın Cumhurbaşkanı'mızın bu süreçte verdikleri destek, meselenin bir ülke ve bir millet ödevi olduğunun açık göstergesidir. Dünyanın birçok ülkesinde, eğitim sistemlerinde gözlenen büyük değişimler, hep büyük bir liderin imzasını taşımaktadır. Sayın Cumhurbaşkanı'mızın bu minvaldeki desteği ve ortaya koyduğu irade, planladığımız dönüşüme ışık tutan tarihsel bir güvencedir.

Planladığımız dönüşüm üç yıllık bir aşamalandırmayı içermektedir.

İlk safha olan 2018-2019 eğitim öğretim yılı, tasarım, simülasyon, öncü pilotlamalar ve yeniliklerin kısmi uygulamasıyla başlayacaktır. 2019-2020 eğitim öğretim yılında ülke ölçekli pilotlamalar ve tasarımı biten eylemlerin uygulamaları gerçekleştirilecektir. 2020-2021 eğitim öğretim yılında ise ana hedefler altında sıralanan eylemlerin tümünün hayata geçirilmesi ve bazı eylemlerin etki analizlerinin yapılması sağlanacaktır.

Hedef ve eylemlerdeki kapsam ve nitelik çıtasının yüksek olduğunun farkındayız. Ancak bu iddiayı ortaya koyarken Türkiye'ye güveniyoruz. Eğitimde bir başarı hikâyesi oluşacaksa bunu bütün toplumun birlikte gerçekleştireceğine inanıyoruz. Bugün ülkemizde hemen her alanda ortaya konan başarı hikâyelerini, eğitim alanında tüm dünyanın gıptayla izleyeceği bir başarı hikâyesiyle taçlandırmanın tam zamanıdır.

Vakit gelmiştir. Kolay gelsin...

Millî Eğitim Bakanı

2023

**Eğitim Vizyonu
Felsefesi**

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Eğitim

sistemleri, içinden çıktığı
medeniyetler kadar,
evrensel insanlık
değerleriyle
de harmanlanırlar.

Bugün dünyada iyi eğitim performansı gösteren tüm ülkeler, elde ettikleri başarıları geçmişten geleceğe köprüler kurarak, merkezine insanı alan kavramsal çerçeveler ve felsefi yaklaşımlarla yakalamışlardır. Eğitimde başarılı görülen her değişim, dönüşüm ve reform, sağlam felsefi yaklaşımlarla desteklenmiştir.

Çeşitli dönemlere ait eğitim uygulamaları, köklü felsefi fikirler üzerine bina edilmiş ve atılan her adım, kendi insan gelişimi tahayyüllerine uygun bir paradigma inşasıyla sonuçlanmıştır. Buna karşın eğitim model ve uygulamalarının filizlendikleri düşünce çevreleri ve koşullarını aşarak piyasanın rekabetçi şartlarında "olgunlaşmaları" ve küresel ölçekte hegemonik/jeopolitik güç araçları hâline gelmeleri de söz konusu olabilmektedir. Modernleşmeyle başlayan süreçle beraber dünya tarihi, bu tür örneklerle doludur.

Son yıllarda ise "21. yüzyıl becerileri" diye adlandırılan ve bugün olmazsa olmaz küresel bir norm olarak görülen eğitim

yaklaşımı; yaratıcılık, iletişim, takım çalışması, eleştirel düşünce gibi "yumuşak becerilerin kazanılması" adı altında, insanın maddi dünyada başarabildikleri ışığında, gelişimi ve olgunlaşması anlayışını dayatmaktadır. Hatta bu anlayış artık dünyanın her köşesine ithal edilen bir stratejik kavramsal çerçevedir. Tam da bu noktada kadim çağlardan modernleşmeye, sanayi devriminden dijital çağa, teknolojik gelişmelerin vardığı son nokta olan siber-fiziksel sistemlerin her alanda konuşulmaya başlandığı günümüze uzanan bu devamlılıkta, eğitim ve felsefe arasındaki bağın irdelenmesi çok daha önemli bir hâl almıştır.

Eğitimin ana ögesi ve baş öznesi insandır.

İnsana rasyonel ve başarmak zorunda olduklarından ibaret bir varlık olarak yaklaşmak, sadece bizim tarihimize ve nesiller boyunca aktarılan zengin medeniyet mirasımıza değil, beşerî mirasa da uygun

düşmemektedir. Bununla beraber her eğitim sistemi, içinden çıktığı toplumun bir aynasıdır. Toplumlar 20, 30, 50 yıllık dönemlerde çeşitli nedenlerle üretilen pratiklerin hükümlere, normlara ve kurallara dönüşmesiyle açıklanamazlar. Son yıllarda eğitimin yalnızca sınıf geçmeye, sınavları kazanmaya ve iş bulmaya yarayan işlevinin ön planda tutulduğuna şahit olmaktayız. Oysa bunlar eğitimin türevsel sonuçlarıdır. Bu pratiklerin kalıplaşması dönemseldir. İşlev odaklı bir çabanın eğitimin bütünüymüş gibi algılanması ve sunulması, eğitimi mekanik bir işleyişe mahkûm eder. Eğitim mekanik değil insani bir sistemdir. Eğitimin merkezinde “*insan*” yer alır. Bu bakımdan eğitimden önce “*insan*”ı konuşmaya ihtiyaç vardır.

Yetiştirmek istediğimiz insan profilini ortaya koymadan ve Türkiye'nin eğitimde ihtiyacı olan paradigmayı belirlemeden ruhu, istikameti, gaye ve felsefesi olan bir evrensel pedagoji yaratmamız güçtür. Bu bakımdan *insan*, 2023 Eğitim Vizyonu'nun odak noktasıdır.

2023 Eğitim Vizyonu'nun, 21. yüzyıla dair eğitim önerisi, 21. Yüzyıl Talim ve Terbiye Modeli şeklindeki çift kanatlı bir okumadır. Sadece beceri kazandırmak hayatı göğüslemeye yetmemektedir. Gerekli olan insana ait evrensel, yerel, maddi, manevi, mesleki, ahlaki ve millî tüm değerleri kapsayan ve kuşatan bir

olgunlaşma, gelişme, ilerleme, değişim ve ahlak güzelliğidir.

Günümüz dünyasında itibar edilen ana akım sistemlerinde hâkim bakış açısı, eğitimi işlevsel çıktılarıyla değerlendirmeye yatkındır. Bu bakış açısının bir sonucu olarak eğitimin sorumluluk alanı, güncel gereksinimlerin (mesleğe hazırlama, iyi bir vatandaş yetiştirme) karşılanmasıyla sınırlandırılmakta; insan, bütüncül ve tutarlı bir ontolojik perspektif yerine, yüzeysel ve indirgeyici bir yaklaşımla sadece biyolojik olarak *düşünen canlı*, *homo biologicus* veya *homo economicus* olarak tanımlanmaktadır. Hâlbuki insan sadece madde veya sadece manadan ibaret olmayıp, ikisini mezceden bir bütündür.

Nitekim modern psikoloji ve eğitim, insanı biyo-psiko-sosyal bir varlık olarak açıklamaktadır. Bu yaklaşım biyolojik, psikolojik ve sosyolojik etkenleri birleştirerek bir insan tasavvuru ortaya koyan ancak, maalesef insanı yalnızca maddi/psikosomatik bir canlı olarak ele alan, insanın sadece bedensel canlılığına (vitalite) ve somatik yapısına vurgu yapan, manevi/*psikospiritüel* boyutunu yok sayan bir pratiğe dönüşmüştür. Hâlbuki insan, *somato-psikospiritüel* bir varlıktır. İnsan varlığı, bedensel (somatik) ve ruhsal (spiritüel) canlılığıyla bir bütündür. Bu bakımdan insanın sadece bir yönünü/kesitini (psikosomatik) bütünüymüş gibi göremeyiz.

Rafaello'nun “Atina Okulu” tablosunda Platon ve Aristoteles'in resmedilme biçimi (ile bir

bütün hâlinde tüm figür ve yerleşimleriyle bu tablo), altını çizdiğimiz bütüncül bakışı açık bir şekilde ortaya koymaktadır. Platon elini yukarı kaldırarak “*hakikat yukarıda*” derken Aristoteles elini aşağı doğru tutarak “*her şey bu dünyada*” mesajını vermektedir. Özetle insan öz, ruh, kalp, akıl, madde ve bedeniyle bir bütündür. Eğitim sistemleri, ancak insan doğasına ait tüm bu unsurlara bütüncül bir sorumluluk geliştirebildiği ölçüde başarılıdır.

Eğitimde başarının yegâne ölçüsü ders notları, sınav sonuçları, zekâ testleri ve mezuniyet sonrası edinilen mesleklerin maaşlarından ibaret olamaz.

2023 Eğitim Vizyonu'nun en temel felsefi önermesi, insanın ontolojik birlik ve bütünlüğü içinde yeniden ele alınması gerektiğidir. İnsanı tekrar hak ettiği biçimde eğitimin gündemine taşımaktır. Medeniyetimizin kutsallık atfettiği *insan* düşünen, sosyal bir canlı sınırlarına hapsedilmekten azat edilmeli; somato-psiko-spiritüel (beden-psişe-ruh) fitratıyla kabul görmelidir. 2023 Eğitim Vizyonu, insanı maddi-manevi tüm varlık unsurlarıyla bir bütün olarak gören bakışı temsil etmektedir. Zira *insan*; duyumsal, duygusal ve bilişsel ihtiyaçları olan bir beşerdir. Beşerin evrensel bilince ulaştığı *insana* erme, *insan* olma yolculuğunun başkahramanıdır.

İnsan varlığında nasıl ki ruh, psişe ve bedeni birbirinden ayıramıyorsak eğitimde de kuramı,

modeli, yöntemi ve araçları birbirinden ayrı düşünemeyiz. Bu doğrultuda yakın dönem eğitim düşüncesi ve edebiyat tarihimizin önemli simalarından Nurullah Ataç “Hayat konulara mı bölünmüştür sanki? Bir yanda bilim, bir yanda sanat, bir yanda ahlak...” tespitiyle insanın ve yaşamın ayrılmazlığına vurgu yapar.

Ayrıştırmak, insanın doğasına aykırı olduğu gibi insan varlığının bir yansıması olan eğitimin doğasına da aykırıdır. *İnsan* model alan, *insana* öykünen eğitim sistemimizde bireyi beşerlikten insanlığa tekâmül ettiren *ruh*, eğitim felsefesine; *duyum*, *duygu* ve *biliş* işlevlerini düzenleyen *psişe*, eğitim kuram, yöntem ve uygulama stratejilerine; *somatik* yapı ise eğitimin uygulama ortam ve araçlarına denk düşecektir. Ülkemizin bugün için eğitimdeki en öncelikli konularından biri, ayrıştırıcı tüm özelliklerinden arındırılmış *insana* bir bütün olarak eğilebilen sistemi kurmaktır.

Eğitim felsefesinin ontolojik boyutu kadar epistemolojik boyutu da meseleyi bütünsel olarak ele almak açısından önemlidir. Bilginin teorik, pratik, ideolojik ve inançsal biçimlerde parçalandığı bir bakış açısı, gelecek için umut vermemektedir. İnsan doğasındaki bütünlük kadar bilginin de bütünlüğüne ihtiyaç vardır. Bu bakımdan yeni kuramlara gereksinim olduğu aşikârdır.

Bilgiyi yalnızca uygulanabilirliği ve işe yaradığı ölçüde doğru kabul eden pragmatizm, varlığın birliğini parçalayarak sadece ontolojiden uzaklaşmakla kalmamakta aynı zamanda

epistemolojiyi de kısırlaştırmaktadır. Türk toplumunun bilgiyle olan pragmatik ilişkisini yeniden düşünmesi ve varlık-bilgi dengesini yeniden yapılandırması önemlidir. Aksi hâlde varoluşu, sadece maddi varlık dünyasını tecrübe yoluyla anlatmak, tek kanatla uçmaya ve yükselmeye benzeyen nafile bir çabadır. Epistemoloji, bilginin ve eğitimin ötesinde, irfanı ve maarifi anlamak için de değerlidir. Sözlüklerde epistemoloji sözcüğünün karşılığı olarak *marifet bilgisi/nazariyesi* yazması boşa değildir.

İnsan odaklı eğitim anlayışının ve felsefesinin zirve yaptığı nokta, ontoloji ile epistemoloji birlikteliğini bir ahlak telakkisiyle taçlandırmaktır. Böylelikle eğitim düşüncesine yaklaşım, bir bakıma, modern eğitim süreçlerinin kısıtlayıcı sınırlarını da aşmalıdır. Nihayetinde modern eğitim, bizim çift kanatlı paradigmamızın çoğunlukla tek kanadı konusunda araç, gereç ve bilgiler sağlamaktadır.

İnsan beyni de bu ihtiyaç duyulan bütünsel veya çift kanatlı yaklaşımın önemli unsurları arasında yer almaktadır. Ayıran, dışlayan ve indirgeyen bir anlayış yerine ayırt eden ve birleştiren bir felsefeye uygun bütünsel bir insan tasavvurunun beyin fonksiyonları, hedeflenen eğitim için dikkate alınması zaruri bir başlıktır.

İnsanın düşünce, duygu ve eylem bütünlüğü aslında beyin yapısı ve katmanlarında kendini göstermektedir. Karmaşık bir sistem olan

beynin *lineer* olmayan işleyişi, bölümlenme ve lokalizasyon çalışmaları üzerinden yorumlanamaz. Ancak biliş korteksle, duygular ise *limbik* sistemle ilişkilendirilebilir. Dolayısıyla müfredatın; eğitim öğretim uygulamalarının ve hatta karnenin, beyin katmanlarını yansıtması beklenir. Ne var ki 21. yüzyıl becerilerini ölçme iddiasındaki PISA gibi uluslararası çalışmalar dahi sadece eleştirel düşünce, akıl yürütme gibi bilişsel içeriklere yönelmekte, kısacası tek kanatla uçmaya yeltenmektedirler.

Düşünce, duygu ve eylemi insanda birleştiremeyen, kuramı ve pratiği uzlaştıramayan bu tek kanatlı uçuş hevesi en önemli sorunumuzdur.

İnsan doğasını, savunduğumuz, şekilde çift kanatlı ele alabilmek temelde bir medeniyet ve zihniyet konusudur. Türk eğitim sistemi için felsefi temelli sistematik bir paradigmaya ne kanunlar ne bütçe ne de alt yapı engeldir. Temel sorunumuz bir zihniyet meselesidir. Bu mesele çözülmeden, *insan* tasavvurumuzun paradigmatik muhtevası anlaşılmadan dünyayla rekabet şöyle dursun, geleceğe yönelik belirlenen hedeflerin ve politikaların başarı şansı da çok düşüktür. Zihniyet meselesi çözülmeden insan ve toplum meselesi çözülemez. Hakikati parçalama çabasına girişmeyen, insanın evren içindeki muazzez yerini putlaştırmayan çift kanatlı bir varlık ve bilgi anlayışı, bahsettiğimiz zihniyet sorununa çözüm getirebilir.

Hakikatin bütünlüğüne saygı duyan bir eğitim sisteminin her şeyden önce evrensel bir zemine gereksinimi vardır. Daha sonra bulunduğu toprağın boyasıyla boyanır ve millileşir.

Edip Cansever'in bir şiirinde de ifade ettiği gibi:

***İnsan yaşadığı yere benzer
O yerin suyuna, o yerin
toprağına benzer
Suyunda yüzen balığa
Toprağını iten çiçeğe...***

Sonuç olarak bir topluma yapılabilecek en büyük kötülük, o toplumu kendi kültüründen mahrum etmektir. Daha büyük bir kötülük ise onu kendi kültürüne mahkûm etmektir.

Kültürün uygarlığa dönüşümü evrensel olana bağlantısıyla gerçekleşir. Evrensel bakış, sağlam bir eğitim sistemi için temel şart olan toplumsal mutabakatı kolaylaştırır. Mutabakat olmadan zemin olmaz. Zemin olmadan şekil olmaz. Diğer bir ifadeyle eğitim de dâhil birçok konu, zemin olmadığı takdirde sadece şekilde kalır.

Eğitim sistemimizin zemin bulamamasının en temel nedenlerinden biri, eğitimi herkesin haklılığını savunduğu bir zemin üzerinden tartışma geleneğidir. Toplumun her bir parçası, kendi anlayışını tüm topluma hâkim kılmaya çalışmaktadır. Böylelikle gerçeği bölmeye çalışarak beşerden insana yolculuğun olgun bir şekilde seyretmesi sekteye uğratılmış olur. Dolayısıyla yaşadığımız çağın meydan okumalarına karşı gerekli tüm hazırlıklarımızda, eğitim meselesinin ideolojik olmaktan çıkartılması ve pedagojik zemine oturtulması şarttır.

Güçlü Türkiye'nin hedefleri düşünüldüğünde kaybedecek zamanımız olmadığı açıktır. Şimdi tüm enerjimizi, eğitimde belirlediğimiz yeni yol haritasını hayata geçirmek için harcama zamanıdır.

Bugünden başlayarak 21. Yüzyıl Talim ve Terbiye Modelimiz ile 2023 Eğitim Vizyonu'nun temel hedefi, ahlak telakkisine dayalı ve insanı merkeze konumlandıran bir varlık ve bilgi anlayışına hayat vermektir.

Temel Politikamız

Eğitim kurumunun temel çıkış noktası, bireyin kendini bilmesini ve tanımasını sağlamaktır.

Çocuklar, ebeveynler ve öğretmenler, kendilerini ve çevrelerindeki tanıdıklarında, birlikte gelişme imkânı doğacaktır.

Mizaç ve yetenek temelli bir tanıma yaklaşımı, eğitim sisteminin aktörlerinin gelişimi için kritik öneme sahiptir. Bireyin kendini tanıması ve bu tanımın takibi, onun eğitim yolculuğunda kişiselleştirilmiş bir yol haritasına sahip olması anlamına gelmektedir.

Birlikte yapılan bu yolculukta ana aktör öğretmendir. Zira öğretmen aynen anne şefkati gibi hayatlarına dokunduğu bireylerin eğitiminde ustalığını ortaya koyar ve insanlaşmanın vasıtası rolünü üstlenir. Bir öğretmenin bilgidен ve beceriden önce çocuğa şefkatini vermesi, öğrenme etkileşiminin en önemli boyutudur. Böyle olduğunda her çocuğın kendi içinde saklı olan müfredat açığı çıkacaktır. Ancak o zaman merak tetiklenir, cesaret yeşerir ve tutku vücut bulur.

Çocuklar arasındaki farklılıkları doğal bir zenginlik olarak gören öğretmen duygusal güveni, fiziksel hijyeni ve bilişsel merakı birleştirerek bir fidana su verircesine sözü geçen tutku ve cesareti güçlendirir. Çocuğın varoluşu köklenir. Aksi takdirde çocuklara

bir şey enjekte edilmeye çalışıldığı anda doğal eğilim kaybolur, çocukta saklı olan müfredat değil yetişkinlerin normatif kalıpları gündeme gelir. Fidanın büyümesi ve gelişmesi için gerekli olan doğal habitat bozulur.

Öğretmen ve diğer yetişkinler, bilgi transferi yerine hissetme, düşünme ve yapmayı tetikleyen yöntemlerle rehberlik ettiği sürece doğal öğrenme ekosistemi korunur. Öğretmen yönetmez, gütmey; rehberlik ve ustalığını konuşturur. Tüm çocukları, öğrenme topluluğunun saygın birer ferdi olarak görür.

Öğretmen, her çocuğın farklı olduğu ve her beynin farklı öğrendiği yaklaşımıyla hareket eder. Çocukların hazır bulunuşluklarını tespit ederek müfredatı, öğrenme ortamını ve materyallerini bu farklılıklara uygun olarak düzenler. İzleme ve değerlendirmeyi korku ve baskıya yol açmayacak şekilde, öğrenme sürecini iyileştirici bir araç olarak ele alır. Tüm değerlendirme süreçlerinde kendini karşı taraf olarak değil çocukların yanında konumlar. Kendi öğretmenlik becerilerini de değerlendirmeye tabi tutar; sürekli öğrenmeye açıktır, heveslidir ve bunu etrafındakilere hissettirir.

Öğrenme, öğrenen bireyin öz sorumluluğu ve tatminiyle ilgilidir. Ancak günümüzde zorunlu eğitim, daha çok yetişkinlerin istek, plan ve programları çerçevesinde şekillenmektedir. Temel bir hak olarak eğitim, öğrenen bireyin doğal motivasyonuna dayalı olduğunda yarar sağlar. Ne yazık ki dünya genelinde, paket

müfredatların zorunlu olarak -bir kutuya bir şeylerin zorla, zorlayarak tıktırılmasına benzer şekilde- çocuğa yüklendiği bir çağı yaşıyoruz.

Oysa bütün okul kademelerinde öğrenenin bireysel farklılıklarını gözetilen bir amaç-yapı-davranış ilişkisi hedeflenmelidir. Bu hedef doğrultusunda insanlığın ürettiği ortak değerler ile yeniçağ becerilerini birlikte içselleştiren bir öğrenen; kendisine, ailesine ve ülkesine daha yararlı olacaktır. Söz konusu yararı her türlü öğrenme yaşantısında bilgi ve katma değer üretme bilinci ve insanın hayrı merkezli bir bakış açısı olduğunda artacaktır. Bu gerçekten yola çıkarak iradesi gelişmiş, doğal merakını koruyan ve öğrenmenin kendisini, bir ödül olarak gören öğrenenler yetiştirmek, 2023 Eğitim Vizyonu'nun temel hedefleri arasındadır.

Sınıf, okul, ev, medya, sokak her yer ama her yer çocuğun sağlıklı beslenmesine veya tam tersine zehirlenmesine sebep olabilecek ortamlardır. 21. yüzyılda eğitim, sadece okulla sınırlı değildir. Sınıf, okul, ev, medya ve sokak öğrenmenin çeşitli şekillerde vuku bulunduğu ortamlardır. Toplumumuzun tüm fertlerinin öğrenmeyi bir yaşam tarzı hâline getirmesi gerekmektedir.

Ezberi aktarma devri sona ermiştir. Bilgi hazır ve ambalajlı bir ürün değildir, "can"lıdır. Tekrar ve hıfsetme temelli donuk bir eğitim sistemi, paradigma körlüğüne sebep olmaktadır. Bu körlük, okulu ve eğitimi değerden yoksun, kültürü dışlayan bir meta olarak algılamaya yol

açmaktadır. Günümüzde yeni bir eğitim ve okul teorisine ihtiyacımız vardır. Öğretmen, sınıf, okul, ilçe, il ve merkez teşkilatı iç içe halkalar şeklinde, çocuğu destekleyen yönlendiriciler olmalıdır.

Okul birimi şartlar dâhilinde olabildiğince özerkleştirilerek şahsiyet bulmalıdır. Okul, çağın ihtiyaçlarına uygun gerçek kimliğini bulduğunda o kurumda ekip olma, üretme ve insanlık bilinci artacaktır. Bu süreçte en kritik aktör okul yöneticisidir. Yönetici hem okulun mevcut kapasitesini yok edebilecek hem de çok sınırlı imkânlardan hayal ve hayat üretebilecek kişidir. Okulun kimliğini bulma aşamasında her okul, yöneticisi kadar okuldur. Bu nedenle yetkinin ötesinde okul yöneticisinin okuldaki çocuktan veliye kadar güvene ve uzmanlığa dayalı etki gücü belirleyicidir. Bu etki gücünün rolü yalnızca eğitim planındaki unsurlar için değil aynı zamanda öngörülemeyenlerin yönetilmesinde de önemlidir.

Her kültür kendi eğitim sistemini üretir. Her toplumda eğitim; o toplumun kültüründe var olan bilgi, deneyim ve değerlere göre şekillenir. Bu anlamda eğitim anlayış ve uygulamaları, içinde geliştiği kültüre özgüdür. Bir eğitim sisteminin sorunlarına çözüm ararken o sistemi oluşturan kültürün ve toplumun özelliklerini göz önünde bulundurmak gerekir. Bununla birlikte; insan her yerde insandır, ihtiyaçları evrenseldir ve bunun da dikkate alınması önemlidir. İnsan, insanın gölgesinde yetişir. Büyük insanları ortaya çıkaran eğitimidir. Bu nedenle medeniyet tarihimizde Nizamiye'den Sahn-ı Seman'a, Köy

Enstitülerinden öğretmen okullarına, parasız yatılı okullardan fen liselerine kadar birçok eğitim kurumu yer almıştır. Bu kurumların yetiştirdiği büyük insanlar da medeniyetimizin sütunlarını dikmiştir. Bu olgudan hareketle eğitimi çocuklarımızı her anlamda muvaffak kılmanın yanı sıra insanlığa hizmet etmek suretiyle evrensel medeniyete katkı sağlamak olarak görüyoruz. Millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerimizi çocukların yaşantılarında inşa etmelerini sağlamayı bu yaklaşımımızın özü olarak değerlendiriyoruz.

Yukarıda ifade edilen bakış açısının hayata geçmesi, öncelikle bütüncül bir sistem tasavvurunu ve tasarımını gerektirmektedir. Parçaların kendi içindeki bütünlüğünü dikkate alırken eğitim sisteminin kendi doğası içinde taşıdığı bütünlüğe saygı göstermek, alt sistemleri ve parçaları bir etkileşim içinde değerlendirmek önemlidir. İnsanın bütünlüğü, doğanın bütünlüğü, sistemlerin bütünlüğü, gerçeği arayışta son derece kritik dönemeçlerdir. Söz konusu bütünlük tüm metinde dikkate alınmakla beraber gözden kaçan, zamanın veya metnin sınırlılığı nedeniyle yer verilemeyen ayrıntılar olabilir. Zaman içerisinde ihtiyaç duyulan konularda gereken açıklamalar yapılacaktır. Önemli olan 2002'den bu yana gerçekleştirilen özellikle nicel başarı hikâyesinin üzerine yeni başarılar eklemektir.

Bu doğrultuda 16 yıllık süreçte yapılanlara, ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde yeni halkalar eklenecektir.

İçerik ve Uygulama

Çocuklarımızın ilgi, yetenek ve mizaçlarına yönelik gelişimleri için tüm okullarda **"Tasarım-Beceri Atölyeleri"** kurulacaktır.

Temel becerilere ilişkin zorunlu derslerin korunması şartıyla, zorunlu ders saat ve çeşitleri azaltılarak, **derinleşmeye, kişiselleştirmeye ve uygulamaya zaman ayrılacaktır.**

Müfredatlar, tüm kademelerde bütüncül, yetenek kümeleriyle ilişkilendirilmiş, esnek ve modüler yapılar olarak yapılandırılacaktır.

Müfredatların çocuklarımıza sunacağı imkânlarla ilişkin en temel unsur; öğrenilen her türlü bilgi, beceri ve tutumun bir davranış olarak ortaya çıkmasının ötesinde, çocukların kendilerine ve topluma doğrudan hizmet edebilecek bir yetkinlik olarak yerleşmesidir. *Görğü* olarak tanımlanabilecek bu unsurun temel dayanağı, birbirini tamamlayan, kavramsal öğrenmeyi ve derinleşmeyi destekleyen ders ve etkinliklerle çocuğun bütüncül gelişimine hizmet etmektir. Kazanılan becerilerin içselleşmesinde her türlü öğrenme içeriği; (a) ilgili, (b) ilişkili, (c) geçirgen, (d) analitik ve (e) birbirini tamamlayıcı olarak tasarlanacak ve hayata geçirilecektir. Dolayısıyla müfredat, çocukların ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda esnek, modüler ve uygulamalı olarak iyileştirilecektir.

Zorunlu ders saatleri ve çeşitleri, tüm kademelerde azaltılarak temel derslerde derinleşilebilmesi, kişiselleştirme yapılabilmesi ve uygulama etkinliklerinin yürütülebilmesi için gereken zaman sağlanmış olacaktır. İlkokuldan başlanarak tüm öğretim kademelerinde, çocukların sahip oldukları yetenek kümeleriyle ilişkilendirilmiş becerilerin uygulama düzeyinde kazandırılabilmesi için okullarda "Tasarım-Beceri Atölyeleri" kurulacaktır. Bu atölyelerdeki etkinlikler bilim, sanat, spor ve

kültür odaklı yapılandırılacaktır. Tasarım-Beceri Atölyeleri ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde ortak bir amaç doğrultusunda tasarlanmış, çocuğun özellikle elini kullanmasını önemseyen, mesleklerle ilişkilendirilmiş işlikler olacaktır. Bilmekten çok tasarlamanın, yapmanın, üretmenin ön plana çıkacağı bu atölyeler çocuğun kendisini, meslekleri, çevresini tanımasına yardımcı olacaktır. Bununla beraber bu atölyeler yeniçağın gerektirdiği problem çözme, eleştirel düşünme, üretkenlik, takım çalışması ve çoklu okuryazarlık becerilerinin kazandırılması için somut mekânlar olarak düzenlenecektir.

Çocuklar soru çözme, konu anlatımı gibi bir eğitim anlayışından üretimi, yapmayı, etkileşimi, derinleşmeyi öne çıkaran bir müfredat anlayışına yönelecektir. Tasarım-Beceri Atölyeleri böyle bir müfredat yaklaşımının aracı işlevini görecektir. Pilot örnekleri, 2019-2020 yılında devreye girecek olan bu atölyeler, öğrencilerin düşünmeye, tasarlamaya ve üretmeye zaman ayırabileceği bir *ortaya çıkarma* sürecini yaşayacağı yerler olacaktır. Böylece öğrenilen, ölçülen ve pratik arasındaki uyum artacaktır. Bu atölyelerde ilgili branştan istekli öğretmenler, yan dal eğitimi ve/veya sertifika eğitimi alarak ücreti karşılığı görev alacaklardır.

Okul Gelişim Modeli

Çocukların öğrenmesiyle ilgili tüm aktörlerin okulu iyileştirme çalışmalarında yer aldığı **“Okul Gelişim Modeli”** kurulacaktır.

Bir yaşam alanı olarak okulu her bir çocuğumuzun değerine değer, mutluluğuna mutluluk katan evrensel, millî ve manevi erdemlerle birlikte yaşam becerilerinin içselleştirildiği mekânlar olarak görüyoruz. Yeni yüzyılda zamanın ruhunu önemseyen yeni bir okul anlayışını eğitimle ilgili tüm aktör, STK'lar, eğitim sendikaları vb. kuruluşların iş birliğiyle ortaya koymak, önceliğimiz olacaktır.

Eğitim sisteminde tüm iyileştirmelere yönelik politika, strateji ve eylemlerin başarı kazanmasında, en temel birimler sınıf ve okuldur. Bu nedenle okulların eğitim sistemimizin, içinde buldukları il, ilçe ve muhitin öncelikleri doğrultusunda amaçlara sahip olmaları ve bu amaçları gerçekleştirmek için faaliyetlerini düzenlemeleri, sistemin bütününde iyileşme sağlamanın ön koşuludur.

Bu bağlamda, okulların Millî Eğitim politikaları ve amaçlarımız doğrultusunda, içinde buldukları koşul ve öncelikler dâhilinde gelişmelerini sağlayacak bir “Okul Gelişim Modeli” hayata geçirilecektir. Bu modele dayanarak her bir okulun kendi hazırlayacağı Okul Gelişim Planı, yıllık bazda merkez teşkilatla birlikte izlenecek bir yol haritası niteliğinde

olacaktır. Okul Gelişim Planları'ndaki hedefler doğrultusunda çocukların bireysel, akademik ve sosyal gelişim amaçlarına yönelik etkinlikler izlenecek, değerlendirilecek ve desteklenerek iyileştirilecektir. Bu gelişim modeliyle tüm kademelerde yarışma ve rekabet odaklı değil, paylaşım temelli bir anlayış benimsenecektir.

Okul gelişiminin değerlendirilmesindeki temel ilke, okulun gelişmeye yönelik mutlak bir ölçüte ulaşması, başarılı olarak etiketlenmesi, sınıflanması ve diğer okullarla karşılaştırılması değildir. Okul gelişimindeki başarı, her bir okulun var olan imkânlarını göz önüne alarak yapacağı planla, kendi hedefleri doğrultusunda bulunduğu yerden kat ettiği mesafeyle değerlendirilecektir. Bu çerçevede tüm okullarımızın gelişimleri, tüm kademelerde yapılandırılacak “Okul Profili Değerlendirme” Modeliyle izlenecek, değerlendirilecek ve desteklenecektir. Okulların gelişiminin izlenmesi ve desteklenmesi sürecinde il ve ilçe teşkilatlarının yapısı, rol ve sorumlulukları yeniden yapılandırılacaktır. Özet olarak okulun geçirdiği bütün süreçler izlenecek, kat ettiği yol, okulla birlikte değerlendirilecektir.

Veri

Öğrenme Analitiği Araçlarıyla **Veriye Dayalı Yönetim**

Ülke genelinde yönetim ve öğrenme etkinliklerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesi için **okul bazında “Veriye Dayalı Planlama ve Yönetim Sistemi”ne geçilecektir.**

Öğrenmenin geliştirilmesine ilişkin karar alma süreçlerinde kullanılacak **“Öğrenme Analitiği Platformu”** yapılandırılacaktır.

Öğretmen, aile, okul yöneticisi ve eğitim yöneticisi tarafından **kullanılan veri tabanları sadeleştirilerek bütünleştirilecektir.**

Veriye dayalı yönetimle öğretmenlerimiz, okul ve eğitim yöneticilerimiz üzerindeki **bürokratik iş yükü azaltılacaktır.**

Millî Eğitim Bakanlığının en acil ihtiyaçlarından biri de süreç ve işlev çözümlenmeleri sonucunda bir sistem entegrasyonu ve tasarımını hayata geçirmektir. Zira ülke ölçeğinde eğitimin baştan sona sağlıklı bir şekilde yönetilebilmesi amacıyla hem geçmiş kararlara yönelik objektif değerlendirmeler hem de geleceğe yönelik gerçekçi planlar yapılacaktır. Bunun için de çeşitli ve büyük miktarda verinin işlenerek birbirleriyle ilişkilendirilmesi, sürekli değişen koşullara göre yapılandırılması ve sebep sonuç ilişkisi açısından anlamlandırılması gerekmektedir. Bu amaçla, öncelikle Bakanlığın kullandığı farklı bilgi sistemlerinde sürekli biriken ancak işlenemeyen verilerin ilişkilendirilmesi ve akabinde veri işlenmesi sağlanacaktır.

Ortaya çıkan büyük veri, kurulacak “Öğrenme Analitiği Platformu”nda analiz edilecektir. Böylece okul performanslarından öğretmenlerin mesleki

gelişim ihtiyaçlarının belirlenmesine, müfredatın etkinliğinin ölçülmesinden fiziki kapasite ve personel ihtiyaçlarının analizine ve hatta öğrencilerin bireysel performanslarına yönelik kararlar verilebilmesine kadar tüm süreçlerin değerlendirilmesi ve gerekli aksiyonların zamanında alınması mümkün olacaktır. Aynı zamanda Öğrenme Analitiği Platformu’ndaki araçlarla; öğrenci gruplarının performansları ve okulların katma değerleri hakkında açıklayıcı, tahmine yönelik ve tavsiye niteliğinde analiz ve simülasyonlar yapılabilecek böylece alınacak kararların yol açabileceği risklerin anlaşılması sağlanacaktır. Tüm bu veriye dayalı yönetim anlayışı çerçevesinde iyileştirilecek süreçler aracılığıyla öğretmen, okul yöneticisi ve eğitim yöneticilerimizin üzerindeki bürokratik iş yükü azaltılacaktır. Böylece odağında çocuğun öğrenmesinin birincil amaç olduğu öğrenme ve yönetim sistemi tesis edilecektir.

BAKANLIĞIN TÜM KARARLARI VERİYE DAYALI HÂLE GELECEK

Bakanlığın MEBBİS, e-Okul, EBA, MEIS, DYS, e-Rehberlik, e-Yaygın, Açık Öğretim sistemleri, e-Personel, e-Kayıt, Kitap Seçim, Norm İşlemleri, Bedensel Engelli Envanteri, e-mezun, Merkezi Sınav Sonuçları gibi mevcut sistemlerinden gelen veriler kolay erişilebilir bir *"Eğitsel Veri Ambarı"*nda bütünleştirilecektir.

1

Eğitsel Veri Ambarı üzerinde çalışacak, öğrencilerin akademik verileriyle birlikte ilgi, yetenek ve mizacına yönelik verilerinin de birlikte değerlendirildiği *"Öğrenme Analitiği Platformu"* kurulacaktır.

2

Güvenilir bir işleyişle bütüncül veriler üzerinde çalışabilmesi için Bakanlık bünyesinde yetkin bir *"Veri Denetimi Birimi"* kurulacaktır.

3

Öğrenim ve öğretimi daha iyi anlamak, etkili geri bildirim sağlamak, performans hedeflemesine dayalı bir eğitim ve öğrenme sürecini hayata geçirmek için öğrenme analitiği araçları geliştirilecektir.

4

Veriye dayalı karar verme süreçlerinin aktif olarak yürütülebilmesi için gerekli mevzuat değişiklikleri ve eğitim etkinlikleri yapılacaktır.

5

Veriye dayalı yönetim anlayışı çerçevesinde, süreçler iyileştirilerek başta okullarımız olmak üzere tüm yönetim kademelerinde bürokratik iş yükü azaltılacaktır.

6

Üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları tarafından yapılan bilimsel çalışmaları derlemek ve bunlardan sonuçlar ve raporlar çıkarmak için bir birim oluşturulacaktır.

7

OKUL BAZINDA VERİYE DAYALI YÖNETİME GEÇİLECEK

Bakanlığın ve okul yöneticilerinin ilçe, il, bölge ve ülke çapında okul gelişim planlarını izleyebileceği çevrim içi bir platform oluşturulacaktır.

1

Eğitim kaynaklarının planlanmasında okulların kapasitelerinin belirlenmesi amacıyla "*Coğrafi Bilgi Sistemi*" kurulacaktır.

2

"*Veri Bilgilendirme Sistemi*" üzerinden yeni bir platform geliştirilecek, bu platformda öğretmen-veli-okul arasında etkileşim kurulması sağlanacaktır.

3

Desteğe ihtiyaç duyan öğrenciler, veri analiziyle belirlenerek okul bazında gelişim planlarında gerekli eylemlere yer verilmesi sağlanacaktır.

4

Ölçme ve Değerlendirme

Çocuklarımızın her ders ve düzeyde yeterliliklerinin belirlenmesi, izlenmesi ve desteklenmesi için **“Yeterlilik Temelli Değerlendirme Sistemi”** kurulacaktır.

Erken çocukluktan lise mezuniyetine kadar çocuklarımızın izlenmesi, değerlendirilmesi, geliştirilmesi ve yönlendirilmesi amacıyla **her çocuk için bir e-portfolyo oluşturulacaktır.**

Belirlenecek olan sınıf düzeylerinde sistemin ve alınan kararların işleyişini, öğrencilerin akademik çıktıları üzerinden görmek amacıyla herhangi bir notlandırma olmaksızın
“Öğrenci Başarı İzleme Araştırması” yapılacaktır.

Her çocuk olabileceğinin en iyisi olma yolunda seçeneklere sahip olmalı, buna sahip olduğunu eğitim hayatının her anında hissetmeli ve seçtiği yolda ilerleyebilmek, potansiyelinin tamamını ortaya çıkarabilmek için yeterli fırsata kavuşmalıdır. İyi bir ölçme değerlendirme sisteminin sorumluluğu, bu yolculukta çocuğun yapabilirliklerini anlamlandırarak bunu artırmakla sorumlu tüm paydaşlara, doğru ve anlamlı kararlar alabilmeleri için destek olmaktadır.

Ölçme değerlendirme teknik bir konu olmanın ötesinde nasıl bir insan yetiştirmek istendiği, benimsenen eğitim felsefesi ve hedefleriyle ilişkilidir. Neyin, nasıl ve hangi amaçla ölçüldüğüne ilişkin verilecek her türlü cevabın merkezinde, çocuğun tüm yönleriyle gelişimi ve mutluluğu yer alır. Öğrenci gelişim verileri üzerinden eğitim sisteminin, eğitim politikalarının, okulun, öğretmen ve okul yöneticisinin değerlendirmesinin yapılabileceği bir ölçme ve değerlendirme çerçevesi oluşturulacaktır.

Bu bağlamda, günümüzde etkili eğitim sistemlerinin de kullandığı, öğrencilerin yapabilirliklerinin tanımlanarak net bir şekilde ortaya konulduğu “Yeterlilik Temelli Ölçme Değerlendirme Sistemi”, Bakanlığın önemli araçlarından biri olacaktır. Standart belirleme çalışmalarına da kılavuzluk edecek

bu sistemde, yapılacak uygulamalar sonucunda yeterlilik seviyeleri dağılımlarının eğitim sistemi, okul, sınıf ve öğrenci bağlamında belirlenmesi mümkün olacaktır. Bununla beraber, bu sistem, dönemsel performans hedeflerinin ve okul gelişim planlarının tanımlanmasını ve takibini kolaylaştıracaktır. Bu bilgileri işleyecek olan öğrenme analitiği hizmetleri ise okul iklimi, sınıf içi etkinlikler ve öğrenciyle ilgili diğer değişkenlerle yeterlilik seviyelerini ilişkilendiren modeller ortaya koyacaktır. Bu modeller hem okullar arası hem de okul içindeki performans farklarının kapatılmasıyla ilgili yöntemlere ışık tutacak, dolayısıyla etkili müdahaleler yapılabilmesi için stratejik karar destek işlevi görerek alt yeterlilikteki grupların üst yeterlilik seviyelerine çekilmesi sürecini hızlandıracaktır. Bu modeller aynı zamanda, her bir öğrenci için kişiselleştirilmiş deneyimler sunarak çocukların kendi öğrenme süreçlerini kontrol edebilmelerini ve öğrenme sorumluluğu alabilmelerini sağlayacaktır.

Ölçme değerlendirmeye ilgili bir diğer konu, kademeler arası merkezî geçiş sınavlarıdır. Ortaöğretime ve yükseköğretime geçişte orta vadeli hedefimiz, yarışma ve elemeye yönelik sınava olan ihtiyacın azaltılmasıdır. Bu hedefe yönelik iyileştirme süreci, iki ana bileşen üzerine yapılandırılacaktır. Okullar ve bölgeler arası farkın azaltılması,

Okul ve öğrenme ekosistemindeki iyileşmeler doğrultusunda **sınavla öğrenci alan okullar kademeli olarak azaltılacaktır.**

tüm okullardaki çocuklarımızın öğrenme durumlarının izlenmesi ve desteklenmesi için yapı ve süreçlerin oluşturulması, okul gelişiminin ana eksen olarak yapılandırılması, mesleki ve teknik eğitimin güçlendirilerek sınav talebinin dönüştürülmesi ve elverişsiz koşullardaki okulların desteklenmesi, ilk bileşenin iyileştirme adımları olacaktır. Sınavsız yerleştirme konusunda esnek modeller geliştirilmesi ve merkezî sınavların orta vadede sadece belli amaç ve yönelimlere sahip çocuklar ve okullar için yapılandırılması ise iyileştirme süreçlerinin ikinci bileşenleridir. Diğer yandan, yapılacak olan kamuoyu iletişim çalışmaları konuyla ilgili farkındalığın artmasını sağlayacaktır.

Dünyadaki tüm eğitim sistemlerinde, yeterlilik belirlemeye ve seçmeye ilişkin tek başına ve diğer değerlendirme araçlarıyla birlikte uygulanan merkezî ve çoktan seçmeli de dâhil olmak üzere sınav sistemleri vardır. Ancak bu sınav sistemlerinin varlığı; (a) amaçları, (b) içeriği, (c) soru tiplerine bağlı olarak ortaya çıkan yararlar göre hayat bulur. Sınav sistemlerine ilişkin bu yapı, ülkelerin eğitim sistemlerine yönelik politika, stratejik amaç, hedef, müfredat yapıları, öğretim yöntem ve teknikleriyle bütünleşik ve ilişkilidir.

2023 Eğitim Vizyonu ve hedeflerimiz çerçevesinde, öğrenmenin iyileştirilmesine yönelik eylemlerimizle birlikte eğitim sistemimizdeki tüm sınavlar amacı, içeriği, soru tiplerine bağlı yapısı ve sağlayacağı yarar bağlamında yeniden düzenlenecektir. Akıl yürütme, eleştirel düşünme, yorumlama,

tahmin etme ve benzeri zihinsel becerilerin sınanması öne çıkacaktır. Bilgi depolamak, formül ezberlemek gibi işlemlere ihtiyacın kalmadığı bir yaklaşım sergilenecektir. Sınav öncesi her ay paylaşılacak örnek sorularla belirsizlik ortadan kaldırılacak ve öğrencilerin deneyimi artırılacaktır. Sınav sonrası yerleştirme puanının hesaplanmasında öğrencinin okul başarı puanı da dikkate alınacaktır.

Kapatılan dershaneler ve hâlen devam eden özel öğretim kurslarına olan ihtiyaç, büyük ölçüde yarışma ve eleme odaklı çoktan seçmeli sınav sisteminin varlığından kaynaklanmıştır. Dershanelerin çok yaygın ve güçlü olduğu dönemlerde de merkezî sınavlarda ortaya çıkan tablolar tatmin edici değildir. Diğer bir ifadeyle dershanelerin varlığıyla eğitim kalitesinin artması arasında doğrudan bir ilişki bulunmamaktadır.

Orta vadede temel amacımız başta merkezî sınavlara olan ihtiyacın azaltılması ve çocuklarımızın ihtiyaç duyduklarında öğrenme amaçlı destek hizmetlerine erişimini kolaylaştırmaktır. Bu amaçla çocuğu merkeze alarak ev, okul, dijital ve sosyal medya gibi çocuğun bulunduğu ortamlarda çeşitlendirilmiş, birbiriyle ilişkili ve sunum biçimi farklı, bütünleşik bir öğrenme destek ekosistemi oluşturulacaktır. Türkiye'nin yetkin akademisyenlerinden oluşturulacak olan akademik heyet, yapılacak çalışmaların kalitesi konusunda dış değerlendirme vazifesi görecektir.

EĞİTİM KALİTESİNİN ARTIRILMASI İÇİN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ ETKİNLEŞTİRİLECEK

Eğitim sistemimizdeki tüm sınavlar; amacı, içeriği, soru tiplerine bağlı yapısı ve sağlayacağı yarar bağlamında yeniden düzenlenecektir.

1

Akademik başarının ölçülmesinde kullanılan ölçütler ve değerlendirme biçimleri çeşitlendirilecektir.

2

Ölçme değerlendirmede süreç ve sonuç odaklı bütünlük bir anlayış ortaya konulacaktır.

3

Belirlenecek sınıf düzeylerinde herhangi bir notlandırma olmaksızın sistemin/alınan kararların işleyişini öğrencilerin akademik çıktıları üzerinden görebilmek amacıyla Öğrenci "Öğrenci Başarı İzleme Araştırması" yapılacaktır.

4

Okullar ve bölgeler arası farkları azaltmak, eğitim sistemini bir bütün olarak görmek amacıyla "Öğrenci Başarı İzleme Araştırması" sonuçları, yıllar içerisinde akademik dünyayla birlikte çalışılarak takip edilecek ve sistemde gerekli iyileştirici tedbirler alınacaktır.

5

Erken çocukluk eğitiminden başlanarak üst öğrenim kademelerinde de devam edecek şekilde, çocukların tüm gelişim alanlarının izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik e-portfolyo, çocuğa ait verilerin korunması esasıyla oluşturulacaktır.

6

Dijital ölçme değerlendirme uygulamaları konusunda, veliler için özel eğitimler tasarlanacaktır.

7

ÖĞRENCİLERİN SOSYAL, KÜLTÜREL VE SPORTİF ETKİNLİKLERİ İZLENECEK

Çocuklarımızın sosyal ve eğitsel becerilerinin sınıf ve okul düzeyinden Millî Eğitim Bakanlığı merkez teşkilatına kadar izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik olarak tüm illerimizde ölçme değerlendirme birimleri kurulacaktır. 1

Tüm çocuklarımızın sosyal, sportif ve kültürel etkinlikleri e-portfolio içerisinde derlenecektir. 2

Ortaya çıkacak dosyanın verileri öğrencinin ihtiyacı olan çeşitli değerlendirme süreçlerinde kullanılacaktır. 3

KADEMELER ARASI GEÇİŞ SINAVLARININ EĞİTİM SİSTEMİ ÜZERİNDEKİ BASKISI AZALTILACAK

Okullar arası başarı farklarının azaltılmasına yönelik eğitsel tedbirler alınacaktır.

1

Şartları elverişsiz okulların fiziksel ve sosyal imkânları genişletilecektir.

2

Sınavla öğrenci alan okul sayıları kademeli bir şekilde azaltılacaktır.

3

Bakanlık tarafından sağlanan kaynakların adalet temelli dağıtılması sağlanacaktır.

4

Öğrencileri akademik, sosyal ve fiziksel olarak destekleyen mekanizmaların Bakanlık, il, ilçe ve okul düzeyinde yapılandırılması sağlanacaktır.

5

"Okul Profili Değerlendirme Verileri" izlenerek hangi okula ne tür destekler sağlanacağını tespit etmek için karar destek mekanizması oluşturulacaktır.

6

Elverişsiz koşullardaki aileler, diğer bakanlıklarla birlikte oluşturulacak mekanizmalarla desteklenecektir.

7

Sınavsız yerleştirme konusunda esnek modeller geliştirilecektir.

8

Yapılacak olan kamuoyu iletişim çalışmalarıyla, sınava olan ihtiyacın azaltılması için yapılan iyileştirmelere yönelik farkındalık artırılacaktır.

9

YETERLİLİK TEMELLİ ÖLÇME DEĞERLENDİRME YAPILACAK

Farklı konu alanlarında yeterlilik tanımları yapılarak standartlar oluşturulacak, müfredatların bu standartlara uygunluğu sağlanacaktır.

1

Yapılacak uygulamalarla hedeflenen gruplarda tanımlanan yeterlilik seviyelerine göre öğrenci dağılımları belirlenecek ve öğrenme analitiğine iletilecektir.

2

Hedeflenen öğrenci nüfusunun (okul türü, bölge, cinsiyet, sosyo ekonomik statü) yeterlilik seviyeleri belirlenecek, yıllar içindeki değişimlerini takip etmek üzere veri üretilecektir.

3

Farklı yeterlilik gruplarında bulunan öğrenciler, öğrenme analitiği ile riskleri açısından izlenerek yerinde ve zamanında tedbirler alınacaktır.

4

İnsan Kaynaklarının **Geliştirilmesi** ve **Yönetimi**

Mesleki yeterlilikleri yüksek, başarılı **öğretmenler, bilgi ve deneyimlerini artırmaları için yurt dışına gönderilecektir.**

Okul yöneticiliğine **atamada, yeterliliklere dayalı yazılı sınav uygulaması ve belirlenecek diğer nesnel ölçütler** kullanılacaktır.

Sertifikaya dayalı pedagojik formasyon yerine, lisansüstü düzeyde **“Öğretmenlik Mesleği Uzmanlık Programı”** açılacaktır.

İhtiyaç duyulan ölçütleri taşıyan eğitim fakültelerinde, özgün bir yapılanmayla uygulama ağırlıklı öğretmen yetiştirme programları düzenlenecektir.

Eğitim sisteminde, eğitim politikaları başta olmak üzere müfredat, materyal, teknoloji gibi alanlarda yapılan her türlü reform ve iyileştirme çabalarının başarısı, uygulamada büyük ölçüde öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin mesleki yeterliliklerine, algılarına ve adanmışlıklarına bağlıdır. Bu çerçevede odağında çocuğun refahı olan kapsayıcı ve nitelikli bir eğitim hizmetinin sağlanmasında, öğretmen ve okul yöneticilerinin mesleki becerilerinin geliştirilmesi öncelikli bir önem taşımaktadır. Bu önceliği temel alarak öğretmen ve okul yöneticilerimizin mesleki gelişim etkinliklerinin lisansüstü öğrenimle desteklenerek yeni bir mesleki gelişim anlayışı, sistem ve modeli oluşturulacaktır. Bu anlayış, kültürel geleneğimizdeki

bilmek, yapmak, olmak silsilesinde, ustalığı ve erdemi önemseyen kodları koruyarak zamanın ruhuna uygun biçimde, mesleki uzmanlık yeterliklerini güçlendirmeye yönelik olacaktır.

Bu doğrultuda, Yükseköğretim Kuruluyla (YÖK) gerçekleştirilecek iş birliği ve koordinasyon aracılığıyla öğretmen ve okul yöneticilerimizin mesleki gelişimleri çağdaş bir yaklaşımla lisansüstü derecesine dayalı olarak yapılandırılacaktır. Ayrıca mevcut insan kaynağının en verimli şekilde kıymetlendirilmesi için aidiyet duygusunu güçlendirecek adımlar atılacaktır. Aidiyetin güçlenmesi için öğretmen ve yöneticilerin hakları konusunda gerekli duyarlılık gösterilecektir.

ÖĞRETMEN VE OKUL YÖNETİCİLERİNİN MESLEKİ GELİŞİMLERİ YENİDEN YAPILANDIRILACAK

Yükseköğretim Kuruluyla yapılacak iş birliği çerçevesinde sıralamada üst dilimde yer alan öğrencilerin eğitim fakültelerine yerleştirilmesine yönelik iyileştirmeler gerçekleştirilecektir.

1

Öğretmen ve okul yöneticilerimiz için *Yatay ve Dikey Kariyer Uzmanlık Alanları* yapılandırılacaktır.

2

Yatay ve dikey kariyer basamaklarına yönelik lisansüstü düzeyde mesleki uzmanlık programları açılacaktır.

3

Öğretmen ve okul yöneticilerimizin genel ve alana yönelik becerilerini iyileştirmek için lisansüstü düzeyde mesleki gelişim programları tasarlanacaktır.

4

Sertifikaya dayalı *"Pedagojik Formasyon"* uygulaması kaldırılacak ve yerine yurt dışında kolay erişilebilir lisansüstü düzeyde *"Öğretmenlik Mesleği Uzmanlık Programı"* açılacaktır. Bu program mesleki gelişim çerçevesinde Millî Eğitim Bakanlığında öğretmenlik hakkı kazanan adaylara uygulanmaya başlayacaktır.

6

Öğretmen ve okul yöneticilerimizin mesleki gelişimlerini sürekli desteklemek üzere üniversitelerle ve STK'larla yüz yüze, örgün ve/veya uzaktan eğitim iş birlikleri hayata geçirilecektir.

5

Öğretmen ve okul yöneticilerimize yönelik bazı hizmet içi eğitim faaliyetleri, katılıma ilişkin belgelendirme uygulamasından ayrılarak üniversiteler aracılığıyla *akredite sertifika programlarına* dönüştürülecektir.

7

Yükseköğretim kurumlarıyla iş birliği içinde 21. yüzyıl becerilerini kazandırmak üzere ihtiyaç duyulan alanlarda öğretmenlere yönelik lisansüstü düzeyde *yan dal programları* açılacaktır.

8

YÖK ile yürütülecek iş birliği ve koordinasyon çerçevesinde, Türkiye genelinde belirlenecek ölçütleri taşıyan eğitim fakültelerinde, öğretmen yetiştirme programları, öğretmenlik uygulaması merkeze alınıp özel olarak yeniden yapılandırılacaktır.

9

YÖK ile yapılacak iş birliği ve koordinasyon çerçevesinde Yükseköğretim Kalite Kurulunun üniversite ziyaretlerinde sadece eğitim fakülteleri ile sınırlı olmak kaydıyla Millî Eğitim Bakanlığı üst düzey yetkilileri de değerlendirme ekibinde yer alacaktır.

10

Eğitim fakültelerinde yürütülen okul öncesi ve sınıf öğretmenliği bölümlerindeki hizmet öncesi öğretmen yetiştirme programlarının yeniden yapılandırılmasına öncelik verilecektir.

11

Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımızın çocuklarına eğitim hizmeti götürecek öğretmenlerimiz için mesleki gelişim programları oluşturulacaktır.

12

Millî Eğitim Bakanlığı, gerekli altyapı hazırlandıktan sonra eğitim fakültelerinin hizmet öncesi öğretmen yetiştirme programlarının okullardaki ihtiyaç doğrultusunda, uygulama ağırlıklı olmasını atamaya esas koşullar arasında değerlendirecektir.

13

Sözleşmeli öğretmenlerimizin **zorunlu görev sürelerinin kısaltılmasına ilişkin hazırlık çalışmaları** yürütülecektir.

Okul yöneticiliği yüksek lisans düzeyinde **mesleki uzmanlık becerisine dayalı profesyonel bir kariyer** alanı olarak yapılandırılacaktır.

İNSAN KAYNAĞININ VERİMLİ KULLANILMASI VE HAKKANİYETLİ BİR ŞEKİLDE ÖDÜLENDİRİLMESİ SAĞLANACAK

Öğretmen ve okul yöneticilerimizin atanmaları, çalışma şartları, görevde yükselmeleri, özlük hakları ve benzeri diğer hususları dikkate alan “*Öğretmenlik Meslek Kanunu*” çıkarılmasına ilişkin hazırlık çalışmaları yürütülecektir.

1

Elverişsiz koşullarda görev yapan öğretmenlerimiz ve yöneticilerimiz için teşvik mekanizması kurulacaktır.

2

Sözleşmeli öğretmenlerimizin görev sürelerinin kısaltılmasına ilişkin hazırlık çalışmaları yapılacaktır.

3

Ücretli öğretmenlerimizin ücretlerinin iyileştirilmesine ilişkin çalışmalar yürütülecektir.

4

Öğretmenlerin mesleki gelişimlerine ilişkin sertifika ve diplomalarının özlük haklarına hakkaniyetli yansıtılması sağlanacaktır.

5

Okul yöneticiliği profesyonel bir uzmanlık alanı olarak düzenlenip bir kariyer basamağı şeklinde yapılandırılacak, özlük hakları iyileştirilecektir.

6

Okul yöneticiliğine atamada, yeterliliklere dayalı yazılı sınav uygulaması ve belirlenecek diğer nesnel ölçütler kullanılacaktır.

7

İl ve ilçe Millî Eğitim müdürleri, Okul “*Profili Değerlendirme*” yaklaşımı içinde yer alan ölçütler özelinde, il ve ilçedeki öğretmenlerin desteklenmesi ve “*Okul Gelişim Planları*”nın gerçekleşmesi kapsamında yıllık olarak değerlendirileceklerdir.

8

Ücretli
öğretmenlerimizin
ücretleri
iyileştirilecektir.

Öğretmenlerin
mesleki gelişimi,
lisansüstü
düzeyde
desteklenecektir.

“Öğretmenlik
Meslek Kanunu”
çıkartılmasına
ilişkin hazırlık
çalışmaları
yürütülecektir.

Öğretmenlerimiz
bir yan dal
sahibi olacaktır.

Okul yöneticilerinin
özlük hakları
iyileştirilecektir.

Okulların Finansmanı

Millî Eğitim Bakanlığının diğer **bakanlıklarla yapacağı iş birlikleri ve projelerle bir kaynak** kapasitesi oluşturulacaktır.

Eğitime yapılan hayırsever bağışlarının daha etkili yönetilmesi için **iller ve bakanlık düzeyinde bir yapı kurulacaktır.**

Okulun kendi koşullarında gelişimini desteklemek için **her okula “Okul Gelişim Planı” hedefleriyle uyumlu okul gelişim bütçesi verilecektir.**

Mesleki teknik eğitim kurumlarının altyapı ve donanım gereksinmelerinin karşılanmasında döner sermaye gelirleri yeni bir modele kavuşturulacaktır.

Eğitimin niteliğinin artırılması ve “Okul Gelişim Planları”nın gerçekleştirilebilmesi için merkezî bütçeden sağlanan finansmanın yanında ek finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla kaynak çeşitlendirilmesine ihtiyaç vardır. Bu çerçevede uluslararası hibe fonları, hayırsever bağışları ile mesleki ve teknik eğitim okullarının döner sermaye gelirlerinin artırılması ve mevcut kaynakların verimli kullanılması önem arz etmektedir.

FİNANSMAN YÖNTEMLERİ ÇEŞİTLENDİRİLECEK

Her okula, oluşturulacak çeşitli ölçütlere ve Okul Gelişim Planı'na dayalı olarak okul gelişim bütçesi verilecektir. Şartları elverişsiz okullara pozitif ayrımcılık yapılacaktır.

1

Eğitime ve okullarımıza bağış yapacak kişilerin farklı miktar, tema ve yöntemlerle bağış yapabilmeleri için il ve bakanlık düzeyinde bir yapı kurulacak mevzuat, yazılım ve erişim düzenlemeleri gerçekleştirilecektir.

2

Türkiye genelinde eğitimde elverişsiz koşullara sahip okulların görülebildiği *Coğrafi Bilgi Sistemi* üzerinden eğitim hayırseverlerine bağış için seçenekler sunulacaktır.

3

Diğer bakanlıklarla ortak projeler gerçekleştirilerek farklı finans kaynakları harekete geçirilecektir.

4

Özel sektör ve sivil toplum iş birlikleriyle eğitim kurumlarının finansmanına destek sağlanacaktır.

5

Mesleki ve teknik eğitim kurumlarının döner sermaye üretimleri artırılarak okulların eğitim altyapı ve donanımlarına ilişkin ihtiyaçlarını kendi gelirlerinden karşılamaları sağlanacaktır.

6

Okul aile birliği gelirleri yeni bir yapıya kavuşturulacaktır.

7

Teftiş ve Kurumsal Rehberlik Hizmetleri

Teftiş sistemimizde inceleme, araştırma ve soruşturma ile **kurumsal rehberlik bileşenleri ayrılarak iki ayrı uzmanlık alanı oluşturulacaktır.**

Bakanlık mufettişlerine eğitim politika ve uygulamalarındaki uyumun sağlanması, izlenmesi ve raporlaştırılmasına ilişkin yeni bir rol verilecektir.

Teftiş sistemimizde rehberlik işlevi, **Okul Gelişim Modeli'ne paralel olarak yapılandırılacaktır.**

Dünyadaki başarılı eğitim sistemleri incelendiğinde izleme, değerlendirme ve denetim süreçlerindeki farklılaşmanın odağında, öğretimin iyileştirilmesine yönelik öğretmen ve okul temelli rehberlik yer almaktadır. 2023 Eğitim Vizyonu, teftiş sisteminin okul geliştirme amaçlı rehberlik boyutunu öne çıkaracaktır.

KURUMSAL REHBERLİK VE TEFTİŞ HİZMETLERİ YAPILANDIRILACAK

Teftiş sistemimizin kurumsal rehberlik ile inceleme, araştırma ve soruşturma bileşenleri ayrılıp okul gelişimine yönelik kurumsal rehberlik, özel bir uzmanlık alanı olarak yapılandırılacaktır.

1

Teftiş süreci ve müfettişlik rolleri, öğretmen ve okullarımızın ihtiyaç duyduğu rehberlik hizmetlerini sunmak üzere yeniden yapılandırılacaktır. Bu süreçte Millî Eğitim Bakanlığı müfettişleri araştırma, inceleme ve soruşturma görevlerinin yanında; yerinde yaptıkları yapılandırılmış gözlemler, paydaşların görüşleri, yapılandırılmış veri toplama araçlarıyla ve elde ettikleri verilerle oluşturdukları analiz raporlarını, doğrudan okula ve Millî Eğitim Bakanlığına sunacaklardır. Bu raporlar, gelişim odaklı tüm paydaşlar ve ilgili birimlerle paylaşılacak, sadece hata ve eksiklik tespiti olarak değil, gelişimsel veri olarak da hizmet sunacaktır.

2

Okul gelişimine yönelik rehberlik bileşeni, il ve ilçe düzeyinde de yapılandırılacaktır.

3

Okul ve program türlerine bağlı ihtisaslaşmış "*Kurumsal Rehberlik ve Teftiş*" dalları oluşturulacaktır.

4

Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Kariyer Rehberliği Sistemi kurularak **çocukların kendilerini ve meslekleri tanıma** ile kariyer seçim süreçleri yapılandırılacaktır.

PDR hizmetlerinin eğitim sistemindeki yeri, yapısı, işlevleri ve **mevzuat alt yapısı yeniden düzenlenecektir.**

Kültürel kodlarımız dikkate alınarak **rehberlik hizmetlerinde kullanılacak yeni ölçme araçları geliştirilecektir.**

Rehberlik Araştırma Merkezlerinin (RAM) yapısı güncel ihtiyaçlar ve bu ihtiyaçlara cevap verme ekseninde yeniden ele alınacaktır.

“Millî Eğitim Sistemi”nde çocukların mizaç, ilgi ve yeteneklerine uygun eğitim alabilmelerine imkân veren bir sistem oluşturma çalışmaları kapsamında erken çocukluktan ortaöğretimin sonuna kadar işlevsel bir Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR) yapılanması oluşturulacaktır. Hâlen tüm öğrenciler için işlevsel bir yönlendirme mekanizmasının mevcut olmayışı bunu gerektirmektedir.

PDR hizmetlerinin yeniden yapılandırılması sürecinde rehber öğretmenlerin sistem içindeki rolleri, diğer eğitim çalışanlarıyla bütünleşik hâle gelecektir. Rehber öğretmenlerin çalışma koşullarının iyileştirilmesi ise önem verilmesi gereken bir diğer konudur.

REHBERLİK HİZMETLERİ İHTİYAÇLARA YÖNELİK OLARAK YAPILANDIRILACAK

Kariyer Rehberliği sistemi yapılandırılacak ve tüm öğretim kademeleri düzeyinde çocukların kendini tanıyarak (mizaç, yetenek, ilgi, değerler, kişilik ve aile) kariyer profili oluşturması, iş ve meslek tanıma yollarını, kaynaklarını öğrenmesi ve kariyer gelişim dosyasının öğrenci e-portfolyosuyla ilişkilendirilmesi sağlanacaktır.

1

Rehberlik sonucu ortaya konulan veriler yardımıyla her bir öğrencinin bilimsel yöntemlere başvurularak kariyer yönlendirilmesinin yapılması sağlanacaktır.

2

Göç ve benzeri nedenlerle oluşan ihtiyaçları karşılamak üzere rehber öğretmenlere yeni bir rol, görev ve fonksiyon yapısı oluşturulacaktır.

3

Türk kültürü dikkate alınarak yetenek, ilgi, meslek değerleri, mizaç, kişilik, karar verme, kariyer inancı vb. özelliklerin ölçülmesine yönelik araçlar geliştirilecektir.

4

PDR hizmetlerinin eğitim sistemi içindeki yeri, önemi ve etkinliği için mevzuat altyapısı yeniden yapılandırılacaktır.

5

RAM'ların yapısı ve sunduğu hizmetler, merkezin işlevleri temelinde yeniden yapılandırılacaktır.

6

Rehber öğretmenlerin mesleki gelişim gereksinimleri, ulusal ve uluslararası düzeyde lisansüstü eğitim, sertifika ve benzeri eğitimlerle desteklenecektir.

7

Sınıf öğretmenlerinin rehberlik hizmetlerine ilişkin becerilerinin artırılması için sertifikasyona dayalı eğitimler düzenlenecektir.

8

Okullarda rehberlik ve psikolojik danışmanlık alanında, adayların uygulama becerilerinin geliştirilmesine önem veren, nitelikli uzman personel yetiştirilmesi hususunda Yükseköğretim Kuruluyla iş birliği yapılacaktır.

9

Özel Eğitim

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Özel gereksinimli çocukların tespiti için Türkiye genelinde il bazlı taramalar yapılacak ve ihtiyaç haritaları oluşturulacaktır.

Eğitimde adalet temelli bir yaklaşımı güçlendirmek için hayata fiziksel ve zihinsel dezavantajlarla devam eden çocuklarımızın hakkına sahip çıkmak önceliğimizdir. Bu doğrultuda özel gereksinimli çocuklarımızı akranlarından tecrit etmeyen, birlikte yaşama kültürünü daha fazla destekleyen özel bir bakışı, eğitim sistemimizde kurgulamak ve etkinliğini sağlamak son derece önemlidir. Bakanlığımızca gerekli tanılamaların ülke genelinde yapılmasının ardından öncelikle kaynaştırma eğitiminin imkânları ve iyileştirilmesi konusunda çalışmalar yürütülecektir.

Çocuklarımızın gereksinim düzeylerine ve bunların türlerine göre özel eğitim ve Rehberlik Araştırma Merkezleri (RAM) insan kaynağı, fiziki altyapı ve eğitim içerikleri bağlamında yeniden yapılandırılacaktır. Özel eğitimde hesap verebilirliği esas alan dönüşüm sağlanacaktır.

Özel gereksinimli çocuklarımıza özel eğitim hizmetinin yaygınlaşması için **mobil platformlar kurulacaktır.**

Yerel yönetimlerin özel eğitim alanında faaliyet göstermesi teşvik edilerek ihtiyaç duyulan müfredat ve öğretmen mesleki gelişim programları, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından sağlanacaktır.

ÖZEL EĞİTİME İHTİYACI OLAN ÖĞRENCİLERE YÖNELİK HİZMETLERİN KALİTESİ ARTIRILACAK

Özel eğitimin ülke genelinde etkin koordinasyonunun gerçekleşmesi amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı yönetiminde kurumlar arası bir izleme ve uygulama mekanizması oluşturulacaktır.

1

Özel gereksinimli çocukların 81 ilde taramaları Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu ve yerel yönetimlerle iş birliği içerisinde tamamlanarak, gereksinim, tip ve düzeylerine göre ihtiyaçlar haritalandırılacaktır.

2

Yerel yönetimlerin özel eğitim merkezleri kurması teşvik edilerek ihtiyaca uygun müfredat ve hizmet içi programları Millî Eğitim Bakanlığı tarafından verilecektir.

3

Kaynaştırma eğitiminin imkânlarını geliştirmek için sınıf ve branş öğretmenlerine sınıf içindeki uygulamalara destek amaçlı özel eğitim konularında hizmet içi eğitim verilecektir.

4

Özel eğitim gereksinimi duyan her çocuğumuza ulaşmak için taşınabilir eğitim setleri oluşturulacak ve eğitimsiz çocuk bırakılmayacaktır. İhtiyaç duyan aile ve çocuklara evden eğitim konusunda gerekli altyapı oluşturulacaktır.

5

Okullarımızdaki topluma hizmet uygulamalarının RAM'lar ve özel eğitim merkezleriyle ilişkilendirilmesi sağlanacaktır.

6

Disleksi, otizm ve benzeri konularda uluslararası ve ulusal düzeydeki STK'lar ve kurumlarla ortak çalışmalar özendirilecek, yeni kaynaştırma modelleri geliştirilip uygulamaya konulacaktır.

7

Özel Yetenek

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Özel yetenekli bireylerin eğitimi için yeni bir mevzuat hazırlanacaktır.

Özel Yetenekli Öğrenciler için Eğitim, Bilim ve Değerlendirme Kurulu oluşturulacaktır.

Bilim Sanat Merkezleri yeniden yapılandırılacaktır.

Özel yetenekli öğrencilere yönelik okul ve eğitim **systemindeki uygulamalar gözden geçirilecektir.**

Bilim, sanat, spor ve benzeri alanlardaki özel yetenekli çocuklarımızın yeteneklerine uygun bir eğitim içeriği ve ortamı sunmak Millî Eğitim Bakanlığının öncelikli politikaları arasındadır. Ülkemizin tüm yerleşim yerlerinde bulunan özel yetenekli öğrencilerimizin özgün tanılama araçlarıyla tespit edilmesi

ve gelişim süreçlerinin desteklenerek izlenmesi, bu öğrencilerimizin uzun vadede hem bireysel yaşamlarına hem de ülkemizin büyümesine katma değer oluşturmalarını sağlayacaktır. Bu noktada, özel yetenekli çocuklarımızı akranlarından ayırtmadan, doğalarına uygun bir eğitim yöntemi belirlemek amaçlanmaktadır.

PARİSİMLARI HOMOJEN-HETEROJEN OLARAK ANIYI FTME
şğıda verilen maddeleri homojen veya heterojen olarak
işaretleyiniz?

MADDE	HOMOJEN	HETEROJEN
aş - su karışımı		✓
rekkep	✓	✓
im	✓	
mlı hava	✓	
zlu su	✓	
ay		
an		

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK KURUMSAL YAPI VE SÜREÇLER İYİLEŞTİRİLECEK

Bakanlık içinde yapılacak çalışmaların bir program çerçevesinde başlayabilmesi için özel yetenekli bireylerin eğitimine dair amacı, kapsamı, işlevi ve süreci iyi belirlenmiş mevzuat hazırlanacaktır.

1

Millî Eğitim Bakanlığı Özel Yetenekli Öğrenciler için Eğitim, Bilim ve Değerlendirme Kurulu oluşturulacaktır.

2

Özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için lisansüstü düzeyde öğretmen eğitimi planlanacaktır.

3

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK TANILAMA VE DEĞERLENDİRME ARAÇLARI DAHA İLERİ SEVİYEYE TAŞINACAKTIR

Tarama, klinik tanı ve eğitsel tanı amaçlı standart ölçme araçları oluşturulacak ve bu araçların çeşitliliği artırılabilecektir.

1

Özgün zekâ ve yetenek testleri geliştirilecek ve yurt dışında geliştirilmiş ölçeklerin kültürel uyum ve standardizasyon çalışmaları yapılacaktır.

2

Tanılama hizmetlerinin yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

3

Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler arasındaki iş birlikleri kapsamında Zekâ ve Yetenek Tanılama (Değerleme) İzleme Merkezleri ve Noktaları oluşturulacaktır.

4

İleri öğrenme ortamları için materyal ve model geliştirme çalışmaları yapılacaktır.

1

5 yaş ve ilkokul düzeyinde farklı ve farklılaştırılmış program modellerine fırsat tanınacaktır.

2

ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE YÖNELİK ÖĞRENME ORTAMLARI, DERS YAPILARI VE MATERYALLERİ GELİŞTİRİLECEK

Özel yetenekli bireylerin eğitimi için örgün ve yaygın eğitimi kapsayan müfredat çalışmaları başlatılacaktır.

3

Öğretim kademelerinde özel yetenekli bireylere yönelik seçmeli ders stratejisi geliştirilecektir.

4

Özel yetenekli öğrenciler resmî, özel ve sivil toplum kuruluşlarıyla buluşturulacaktır.

5

Bilim ve Sanat Merkezleri yeniden yapılandırılarak tüm okullardaki Tasarım-Beceri Atölyeleri'yle ilişkilendirilecektir.

6

Ayrı eğitim, hızlandırma, zenginleştirme, sınıf atlatma vb. uygulamaların bütüncül olarak yeniden yapılandırılması gerçekleştirilecektir.

7

Çocukların öğretim etkinliklerinde ortaya koydukları özel yetenek özelliği taşıyan ürünlerini, kanıta dayalı olarak belirlemede öğretmenler için destek birimi oluşturulacaktır.

8

Yabancı Dil Eğitimi

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Farklı okul türleri ve programlarına göre **çocukların öncelikle gereksinim duyduğu beceriler geliştirilecektir.**

Yabancı dil öğretmenlerinin genel ve özel alan yeterliliklerini geliştirmeye yönelik lisansüstü programlar açılacak ve **uluslararası sertifika programlarına devam etmelerine ilişkin imkânlar sunulacaktır.**

Öğrenci dil yeterliliğini, haftalık ders saatlerinden ziyade yaş grupları bazında kullanılan yöntemler belirlemektedir. Bu nedenle yabancı dil olarak İngilizce eğitiminde müfredat, eğitim yöntemi ve ölçme-değerlendirme yaklaşımında düzeltmeye gidilmektedir.

2019-2020 eğitim öğretim yılı itibarıyla 2. sınıflardan başlayarak kademeli şekilde 2-12. sınıflarda uygulanmak üzere yeni bir yaklaşım ortaya konulacak, ülke genelinde seviye ve okul türlerine göre çeşitlendirilmiş dil eğitim programları uygulanacaktır. Bu çerçevede 2-4. sınıflarda "Oyun Tabanlı Öğrenme" yaklaşımı benimsenecektir. 5-8. sınıflarda "Farklılaştırılmış Eğitim" modeli uygulanacaktır. Bu modelde öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyelerine göre bireysel öğrenme gereksinimleri ön plana alınacaktır.

9-12. sınıflarda ise lise türüne göre "Özel Amaçlı İngilizce" modeliyle ilgili İngilizce dil becerisi/becerileri öncelikli olarak geliştirilecektir.

Okul ve program türlerine göre farklı dil becerilerinin ön plana çıkarıldığı öğretim yöntemleri kullanılacaktır. Örneğin turizm ve otelcilik meslek liseleri programında dinleme ve konuşma becerilerine ağırlık verilirken, sosyal bilimler liselerinde okuduğunu anlama ve sunum becerileri önem kazanacaktır.

Yabancı dil öğretmenlerinin lisansüstü ve sertifika düzeylerindeki hizmet içi eğitim çalışmalarına uluslararası ve ulusal düzeydeki kaynakların kullanımıyla özel bir önem verilecektir. Deneyimli öğretmenlerin birikimleri kurumsal bir yapı içinde değerlendirilecektir.

İngilizce öğrenimi,
**çevrim içi
ve mobil
teknolojilerle
desteklenecektir.**

İngilizce
öğreniminde
erken çocukluk
için etkileşimli,
oyun temelli
**öğretim
materyalleri
ve teknikleri**
kullanılacaktır.

İngilizce
öğreniminde, öğretim
kademelerindeki
**çocukların
özellikleri dikkate
alınarak kullanılan
yöntemler**
çeşitlendirilecektir.

ÜLKE GENELİNDE YABANCI DİL EĞİTİMİ, SEVİYE VE OKUL TÜRLERİNE GÖRE UYARLANACAK

Yabancı dil eğitimi, öğrenci merkezli bir yaklaşımla, öğrencilerin bilişsel düzeylerine uygun metodolojiler kullanılarak ele alınacaktır.

1

Disiplinler arası yaklaşımla Matematik, fen, sosyal bilgiler ve görsel sanatlar gibi farklı disiplinlerin, İngilizce dil eğitimine entegrasyonu sağlanarak, öğrencilerin yabancı dili kullanımlarını farklı alanlara aktarmaları mümkün kılınacaktır.

2

Okul ve program türlerine göre yabancı dil beceri ve ihtiyaçları yapılandırılacaktır.

3

Öğretim programlarının ülke sathında tek tip olarak uygulanmasından vazgeçilecektir.

4

Zorunlu Seçmeli yabancı dil dersleri ihtiyaçlar doğrultusunda tanzim edilecektir.

5

Ders saati sürelerine ilişkin esnekleştirilmiş düzenlemeler yapılacaktır.

6

TRT'yle iş birliği yapılarak film, animasyon vb. konularda alt yazılı ve doğrudan yabancı dilde üretilmiş özgün prodüksiyonlar hazırlanacaktır.

7

YENİ KAYNAKLARLA ÖĞRENCİLERİN İNGİLİZCE KONUŞULAN DÜNYAYI DENEYİMLEMESİ SAĞLANACAK

Öğrencilerin ana dili İngilizce, Almanca, Fransızca olan öğretmenleri izleyebilmeleri, yaşayan dile ulaşmaları, çevrim içi yazma ve tartışma etkinliklerini yapabilmeleri için dijital ortamlar oluşturulacaktır. **1**

Eğitim Bilişim Ağı (EBA) üzerindeki içerik havuzunu genişletmek üzere ulusal ve uluslararası yayıncılardan yenilikçi dijital kaynaklar temin edilecektir. **2**

Tüm dijital içerikler öğrencilerin dinleme, konuşma, okuma ve yazma dil becerilerinin bütüncül olarak geliştirildiği temalar bağlamında tasarlanacaktır. **3**

Kademelere göre farklılaşan içerik, yöntem ve teknikler tasarlanacaktır. **4**

4. sınıflarda video oyunları, şarkılar, interaktif etkinlikler, interaktif oyunlar ve hikâyeler yer alacaktır. **5**

5-8. sınıflarda her bir öğrencinin bireysel gereksinimine cevap verecek şekilde seviyelendirilmiş çevrim içi hikâye kitaplarına, yazma etkinlikleri, kelime çalışmaları vb. çalışmaları yapmalarına imkân veren öğrenme kaynakları sağlanacaktır. **6**

9-12. sınıflarda öğrencilerin devam ettikleri okul türünün öncelikleri uyarınca konuşma, dinleme, okuma ve yazma becerilerini geliştirecek içerikler hazırlanacaktır. **7**

YABANCI DİL EĞİTİMİNDE ÖĞRETMEN NİTELİK VE YETERLİLİKLERİ YÜKSELTİLECEK

Uluslararası kuruluşlar, yükseköğretim kurumları, STK'ler desteğiyle yabancı dil öğretmenlerinin tümü için üç yıllık bir projeksiyonda yüksek lisans, uluslararası sertifikalandırma, temalı sertifikalar ve benzeri eğitim çalışmaları çevrim içi, çevrim dışı ve yüz yüze gerçekleştirilecektir.

1

Yabancı dil öğretmenlerine “Yaşam Boyu Öğrenme” felsefesi doğrultusunda çevrim içi ve yüz yüze eğitimler verilecek, ana dili İngilizce olan öğretmenlerle çalışmaları sağlanacaktır.

2

Öğretmenlerin alan metodolojisine hâkim olmalarının yanı sıra dijital kaynakları kullanmalarına yönelik imkânlar sağlanacaktır.

3

Öğretmenler ve eğiticiler yaz tatilinde yurt dışı öğretmen eğitimi sertifika programlarına gönderilecektir.

4

Nitelikli yabancı dil eğitimi için, yabancı dil eğitiminde dil politikalarını, dil öğretim standartlarını ve sınıf içi uygulamalar ile öğretmen yeterliklerini belirleyecek olan bir “Ulusal Yabancı Dil Eğitimi Konseyi” oluşturulacaktır.

5

Merkezî Sınavlar Komisyonu kurulacaktır.

6

Eğitim Malzemeleri Komisyonu kurulacaktır.

7

Öğrenme Süreçlerinde Dijital İçerik ve Beceri Destekli Dönüşüm

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Türk Eğitim Sistemi'nde farklı aktör ve kurumların katılımıyla, **dijital eğitim ve öğretim içeriği geliştirme ekosistemi oluşturulacaktır.**

Dijital eğitim ve öğretim materyallerini belli kalite standartlarında kullanıma sunacak **“Ulusal Dijital İçerik Arşivi” oluşturulacaktır.**

Öğrencilerin, çevrelerinde gördükleri sorunlara erken yaşlardan itibaren yenilikçi çözümler geliştirme farkındalığı ve bu çözümleri Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler ve Güzel Sanatlar gibi farklı disiplinlerle harmanlayarak üretme becerisi kazanması, gelişmiş ülke eğitim sistemlerinin temel hedeflerinden biri hâline gelmiştir. Türkiye’de öğrenme süreçlerinde teknoloji desteği konusunda bilhassa altyapı anlamında ciddi çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Altyapı çalışmaları önümüzdeki dönemde hızını kesmeden devam edecek ve tüm okullarımızın teknolojik imkânları daha fazla iyileştirilecektir. İlerleyen süreçte içerik ve nitelik yönelimli bir bakış açısıyla, çocuklarımızın bilişim teknolojilerini çevrimiçi ve çevrimdışı ortamlarda “üretim”,

“sorunlara çözüm geliştirme” ve “hayallerini hayata geçirme” aracı olarak kullanmaları hedeflenmektedir.

Öğrenme materyallerinin doğası, öğrenenlerin doğasıyla uyumlu olmak zorundadır. Günümüzde çocukların öğrenmeyle ilişkisi, pasif bir dinleyici olmanın çok ötesindedir. Öğrenme; onlar için, kendi meraklarını gidermeye çalışırken katılımcı olmayı, deneyimlemeyi ve sorgulamayı gerektiren bir süreçtir. Yalnızca basılı materyallerle, sınıf içinde veya dışında günümüz öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak neredeyse imkânsızdır. Sınıf içinde öğretmenler sorgulamaya, tasarımsal düşünmeye, kavramsal öğrenmeye yönelik, bireysel yahut grup çalışmasına uygun

Dijital öğrenme materyalleri geliştiren **lider öğretmenler desteklenerek teşvik edilecektir.**

Öğrenmede dijital ortam ve materyallerin kullanım yaygınlığına bağlı olarak, **bu ortamlardaki öğrenmeyi ölçmek ve değerlendirmek üzere araçlar geliştirilecektir.**

ortamlar oluşturmak durumundadır. Bu ortamların oluşturulabilmesi için de dijital içerikler bir araç olarak kullanılacaktır.

Dijital içerikler; pedagojik yaklaşımı kuvvetli, kavramsal derinliği önde tutan, konu bütünlüğü taşıyan, yüksek etkileşimli materyallerdir. Gerçek yaşamla bağlantılı bu içerikler; fiziksel ortamda gerçekleştirilmesi zor olan interaktif deneyler, soyut kavramların görselleştirildiği canlandırmalar, simülasyonlar, çoklu disiplinlerin harmanlanmasını gerektiren büyük projeler içeren oyunlar, tüm bunların değerlendirme amacıyla kullanıldığı yeni nesil ölçme materyalleridir. Bu içeriklerin kullanımıyla, öğrencilerin ihtiyaç hissederek bilgi ve beceriye ulaşması, öğrenme

motivasyonlarının artırılması ve ölçme değerlendirmenin çoktan seçmeli testler yerine, öğrenim sürecinde ortaya konulan günlük yaşam deneyimleri üzerinden yapılması hedeflenmektedir. Burada amaçlanan, Türkiye'nin her yerinde yaşayan öğrenci ve öğretmenlerin eşit öğrenme ve öğretme fırsatlarına kavuşması ve öğrenmenin sınıf duvarlarını aşmasıdır.

Önümüzdeki 3 yıllık dönemde ilkokul, ortaokul ve lise seviyelerinde, okulda ve okul dışında öğrenciye, öğretmene, eğitim yöneticilerine, kamuya, müfredata, eğitsel içeriğe vb. yönelik yapılacak çalışmalarla kodlama, 3D tasarım, elektronik tasarım benzeri bilişimle üretim becerilerinin öğrenme süreçlerine entegrasyonu sağlanacaktır.

DİJİTAL İÇERİK VE BECERİLERİN GELİŞMESİ İÇİN EKOSİSTEM KURULACAK

İçerik normları ve kalite standartları tüm olası kullanım senaryolarını destekleyecek şekilde *Ulusal Dijital İçerik Arşivi* oluşturulacaktır.

1

İçerik çeşitliliğini desteklemek için ülke çapında içerik geliştirme ekosistemi oluşturulacaktır.

2

Dijital içerikleri etkin olarak kullanma ve geliştirme kültürü edinmiş lider öğretmenler yetiştirilerek, bu kültürün okullarda yaygınlaşması sağlanacaktır.

3

Dijital materyaller ile basılı materyaller ilişkilendirilecek, öğretmenlere bunların etkin kullanımıyla ilgili destek materyaller sunulacak, dijital materyallerin ana öğretim materyali olarak kullanılması yaygınlaştırılacaktır.

4

Dijital içerikler kullanılarak, kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimlerinin yaşanabildiği platformlar hazırlanacaktır.

5

Öğrencilerin PISA gibi uluslararası sınavlarda arzu edilen sonuçları alabilmeleri için üst bilişsel becerileri destekleyen yeni nesil dijital ölçme materyalleri geliştirilecektir.

6

DİJİTAL BECERİLERİN GELİŞMESİ İÇİN İÇERİK GELİŞTİRİLECEK VE ÖĞRETMEN EĞİTİMİ YAPILACAK

İlkokul derslerinin kazanımı hâline getirilmiş olan güvenli internet, siber güvenlik, siber zorbalık ve veri güvenliği gibi kavramların izleme ve değerlendirme çalışmalarıyla erişimi ve edinimleri takip edilecek, gerekli iyileştirmeler yapılacaktır.

1

Sınıf öğretmenlerinin bilgisayar ortamında algoritmik düşünce öğretimine yönelik, yüz yüze hizmet içi eğitimler düzenlenecektir.

2

Öğrencilerimizle birlikte, kendilerine bilişimle üretim becerileri kazandırmaya yönelik olarak, kodlama ve 3D tasarım etkinlikleri yürütülecektir.

3

Öğretmenlerimizin dijital eğitim konusunda kendilerini geliştirmelerine yönelik olarak, istedikleri zaman faydalanabilecekleri içerik videoları geliştirilecek ve çevrimiçi atölyeler düzenlenecektir.

4

Matematik, fen bilimleri, fizik, kimya, biyoloji, türkçe, sosyal bilgiler, coğrafya gibi derslerin öğretmenlerine, disiplinler arası proje yapımı, 3D tasarım ve akıllı cihaz gibi alanlarda yüz yüze atölye eğitimleri verilecektir.

5

Erken Çocukluk

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

**5 yaş
erken
çocukluk
eğitiminde
zorunlu
olacaktır.**

Millî Eğitim
Bakanlığı yetki ve
organizasyonunda
farklı kurumlar
tarafından
yürütülen
**erken çocukluk
eğitiminin
niteliğini artırmak
için ortak kalite
standartları
geliştirilerek
uygulanacaktır.**

Kırsal ve düşük yoğunluklu yerleşim bölgelerindeki çocuklar için **esnek zamanlı ve alternatif erken çocukluk eğitimi modelleri** uygulanacaktır.

Şartları elverişsiz okullarda erken çocukluk eğitimi alan çocukların beslenme ihtiyacı karşılanacak, **ailelere materyal desteği** sağlanacaktır.

Yaz dönemlerinde çocuklar ve ailelerin talepleri doğrultusunda, pilot okullardan başlanarak **oyun temelli gelişim etkinliklerinin yer aldığı yaz okulu programları**.

Erken çocukluk eğitimi; çocukların sosyal, duygusal, bilişsel, dil ve motor gelişimini azami düzeyde destekleyen ve yaşam boyu iyi olma hâline katkı sağlayan bir eğitim kademesidir. Bu dönemde sunulan deneyimlerle elde edilecek temel bilgi, beceri ve tutumlar çocuğun sosyal yaşamına etki etmesinin yanı sıra sonraki eğitim hayatını da biçimlendirdiğinden, bu dönemde sunulan nitelikli eğitim hizmeti, tüm eğitim sisteminin en önemli basamağı olarak görülmektedir. Toplumsal refahın artması ve ülkemizin sosyal, kültürel ve sürdürülebilir ekonomik kalkınması, eğitim

sistemin ilk basamağı olan okul öncesinden başlamaktadır. Bu basamakta başta aile, okul ve çocuğun yakın çevresi olmak üzere tüm paydaşların birbirleriyle olan etkileşimlerinin sağlanması son derece önemlidir. Bu amaçla, farklı nedenlerden dolayı elverişsiz şartlara sahip tüm çocukların eğitim hakkının sağlanması için devletimizin aile ve sosyal güvenlik politikalarıyla bütünleşik bir strateji geliştirilecektir. Millî Eğitim Bakanlığı bu bütünleşik stratejinin oluşturulmasında ağırlık merkezi olacak, toplum temelli bir erken çocukluk eğitimi öne çıkarılacaktır.

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİM HİZMETİ YAYGINLAŞTIRILACAK

5 yaş zorunlu eğitim kapsamına alınacaktır.

1

Kırsal ve düşük yoğunluklu yerleşim bölgelerindeki çocuklar için esnek zamanlı ve alternatif erken çocukluk eğitimi modelleri uygulanacaktır.

2

Şartları elverişsiz yerleşim birimlerindeki çocukların beslenme ihtiyaçları karşılanacaktır.

3

Şartları elverişsiz hanelerdeki çocukların erken çocukluk eğitiminde araç gereç ihtiyaçları karşılanacaktır.

4

Erken çocukluk eğitiminde, yoksul hane halkına çocuk gelişimini destekleyici temel materyaller sağlanacaktır.

5

Toplum temelli erken çocukluk hizmetlerinin yaygınlaştırılması bağlamında merkezler, atölyeler ve gezici otobüs sınıflar devreye sokulacaktır.

6

ERKEN ÇOCUKLUK EĞİTİM HİZMETLERİNE YÖNELİK BÜTÜNLEŞİK BİR SİSTEM OLUŞTURULACAK

Resmî ve özel, farklı kurum ve kuruluşların inisiyatifinde yürütülen her yaş grubundaki tüm erken çocukluk eğitim hizmetlerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik ortak kalite standartları oluşturulacak ve uygulamalar izlenecektir.

1

Çocukla ilgili tüm yerel kurum ve kuruluşlar harekete geçirilecek ve tamamlayıcı bir iş birliği çerçevesi teşvik edilecektir.

2

ŞARTLARI ELVERİŞSİZ GRUPLARDA EĞİTİMİN NİTELİĞİ ARTIRILACAK

Farklı kurum ve kuruluşlar ile Halk Eğitim Merkezleri iş birliğinde anne babalara yönelik çocuk gelişimi ve psikolojisi odaklı eğitimler yaygınlaştırılacaktır.

1

Göçmen, geçici koruma altındaki ve mevsimlik tarım işçisi çocuklarla okulsuz köy ve köy altı yerleşim yerlerindeki çocukların bulunduğu okullarda hızlandırılmış, yoğun ve bir arada yaşamı destekleyici müfredatlar oluşturulacaktır.

2

Erken çocukluk eğitiminde özel gereksinimli çocukların uyumunun sağlanması için gerekli öğretmen eğitimlerinin verilmesi pilot uygulamalarla başlatılacaktır.

3

Temel Eğitim

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Okulun ve çocukların, buldukları mahallenin bir parçası olarak geliştirilmesi için **kayıt bölgelerinde okul-mahalle spor kulüpleri kurulacaktır.**

Çocukların ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda yaşam becerileri kazanmalarına yönelik **Tasarım-Beceri Atölyeleri kurulacaktır.**

İlkokul ve ortaokul kademeleri, hayatın temelini oluşturmaktadır. Bu nedenle, bu dönemde verilecek eğitimin sağlam bir zeminde oluşması büyük önem arz etmektedir. Temel eğitime gereğinden fazla bir akademik anlam ve içerik yüklemeksizin basit, sade ve çocuğun doğasına saygılı bir yaklaşım benimsenecektir.

Öğrenme ekosistemi içerisinde çocukları şimdiye uyandıracak ve geleceğe hazırlayacak vasıfta bir bilinç ve farkındalık geliştirmek, temel eğitimde esas olacaktır. Çocuklarımızın bilişsel, duygusal, fiziksel olarak çok boyutlu gelişimi önemlenecektir. Her çocuk, içinde bulunduğu okul çevresinden başlayarak üretebilmeyi benimseyecek, doğayı, kültürü tanıyacak ve korunması adına aktif uygulayıcı olacaktır. Eğitimin temelinde "şefkatle insan yetiştirmek" olduğu asla göz ardı edilmeyecek, öğrenme ortamları hayatın canlılığını taşıyacaktır. Tüm çocuklarımızın bilimsel düşünme, tutum ve değerleri kademelerine uygun olarak içselleştirebilecekleri, bilgiden ziyade görgü temelli bir müfredat anlayışı benimsenecektir.

Uygulama ve deneyimleme temel eksen olacaktır. İlkokulun Türkçe, matematik ve kültür-sanat-spor ekseninde şekillenmesi öne çıkarılacaktır. Bu bağlamda Türkçenin korunması ve geliştirilmesi, temel eğitimin omurgası olarak ele alınacaktır. Öğrencilerin Türkçenin inceliklerini tanımalarını sağlayan, Türkçeyi özenli ve bilinçli biçimde kullanmalarını destekleyen bir öğrenme-öğretme süreci inşa edilecektir. Tüm bu beklentiler 21. yüzyıl becerileriyle tutarlı olacak, uluslararası araştırma ve standartlar da göz önünde bulundurulacaktır.

Eğitimin hayat boyu devam eden bir süreç olduğu ve çocuk gelişiminin bütüncül olarak ele alınması gerektiği anlayışıyla eğitim ve öğretim süreci sadece ders saatleriyle sınırlandırılmayacaktır. Okulun, gerçek hayatın bir parçası olması, eğitsel süreçlerin ders saatlerinde olduğu kadar ders saatleri dışında da gerçekleştirilmesiyle mümkündür. Çocuk için okul, hayat sahnesinin kritik bir ögesidir. Ev, sokak, dijital ortamlar ve okul bir bütün olarak düşünülecektir.

İlkokul çocuklarının gelişimsel özellikleri dikkate alınarak **teneffüs süreleri artırılabacaktır.**

Türkçenin korunması ve geliştirilmesi temel eğitimin omurgası olarak ele alınacaktır.

İlkokul kademesinin amaçları dikkate alınarak çocukların değerlendirilmesi **not yerine beceri temelli etkinlikler** doğrultusunda yapılandırılacaktır.

İLKOKUL VE ORTAOKULLAR GELİŞİMSEL AÇIDAN YENİDEN YAPILANDIRILACAK

İlkokul müfredatları çocukların ilgi, yetenek ve mizaçlarına uygun olarak iyileştirilecektir.

1

İlkokul ve ortaokullarda çocuğun bütüncül gelişimi esas alınarak, ders sayısı ve ders çizelgesi hafifletilip yeniden yapılandırılacaktır.

2

Ders çizelgeleri ilkokul ve ortaokul için ayrı ayrı düzenlenecektir.

3

İlkokullarda not yerine, çocukların gelişimsel özellikleri dikkate alınarak çok yönlü değerlendirme sistemi kurulacaktır.

4

İlkokullarda teneffüs ve serbest etkinlik saatleri yeniden düzenlenecektir.

5

Tüm temel eğitim kurumlarında çocukların düşünsel, duygusal ve fiziksel ihtiyaçlarını destekleyen "Tasarım-Beceri Atölyeleri" kurulacak ve ulusal standartları oluşturulacaktır.

6

İlkokul ve ortaokullarda çocukların izleme ve değerlendirilmesinde e-portfolio temelli bir gelişimsel izleme raporu kullanılacaktır.

7

Ortaokul, çocuğun somuttan soyuta geçtiği bir kademe olarak kavramsal öğrenmenin geliştirileceği bir dönem olacaktır.

8

Tam gün eğitim yapılan, koşulları elverişsiz yerleşim yerlerindeki okullardan başlayarak, çocuklara öğle yemeği verilmesi sağlanacaktır.

9

İkili eğitim tümüyle kaldırılacaktır.

10

Yardımcı kaynak ihtiyacını büyük ölçüde ortadan kaldıracak düzenlemeler yapılacaktır.

11

YENİLİKÇİ UYGULAMALARA İMKÂN SAĞLANACAK

Çocukların kendi bölgelerinin üretim, kültür, sanat ve coğrafi kapasitesini keşfetmesine, bitki ve hayvan türlerini, yöresel yemeklerini, oyunlarını ve folklorunu tanınmasına, derslerle bütünleşik veya ders dışı etkinlik olarak ağırlık verilecektir.

1

Okulların, bölgelerindeki bilim merkezleri, müzeler, sanat merkezleri, teknoparklar ve üniversitelerle iş birlikleri artırılacaktır.

2

Yatılı okulların imkânlarından faydalanılarak çocukların yaz dönemlerinde bölgesel değişim programlarına katılımına yönelik çalışmalar yapılacaktır.

3

Eğitim kayıt bölgelerinde okul-mahalle spor kulüpleri kurulacaktır. İlgili spor dalında yetenekli olan çocukların öğleden sonra spor kulüplerinde yoğunlaştırılmış antrenmanlara katılımı için gereken yapı kurulacaktır.

4

Mevcut ödev verme uygulamaları, öğrenmeye katkısı açısından yeniden yapılandırılacaktır.

5

Öğrencilerin sosyal girişimcilikle tanışarak toplumsal problemlere çözüm arama motivasyonu kazanması desteklenecektir.

6

Okul bahçelerinin "Tasarım-Beceri Atölyeleri" ile bağlantılı olarak yeniden tasarlanıp yaşam alanlarına dönüştürülmesi sağlanacaktır.

7

Şartları elverişsiz okullar kaynak planlanmasında öncelikli hâle getirilecektir.

1

Okul Gelişim Planları'nı izleme çalışmalarında hedefledikleri başarıyı gösteremediği belirlenen okullardaki öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimleri için destek programları uygulanacaktır.

2

OKULLAR ARASI BAŞARI FARKI AZALTILARAK OKULLARIN NİTELİĞİ ARTIRILACAK

Birleştirilmiş sınıf uygulaması yapan okulların ihtiyaçları doğrultusunda öğretmen eğitimi yapılacak ve öğrenciler için ek eğitim materyali desteği sağlanacaktır.

3

Ortaöğretim

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Ortaöğretimde esnek ve modüler müfredat uygulanacak, **ders çizelgesine bağlı olarak ders saatleri azaltılacaktır.**

Ortaöğretimde çocukların ilgi, yetenek ve mizaçlarına göre **esnek seçmeli ders setleri** yapılandırılacaktır.

Bilimsel becerilere sahip bireylerden oluşan toplumlar, diğerlerine göre belirgin bir güce sahiptir. Ülkemizin de böylesine bir güce sahip olması, özellikle ortaöğretim düzeyinde yapacağı öğretim tasarımıyla yakından ilişkilidir.

Ortaöğretimin, değişen dünyanın gerektirdiği becerileri sağlaması ve bir aşamada değişimin aktörü olacak öğrenciler yetiştirmesi için, yapısal ve bütüncül bir dönüşüme gereksinim duyulmaktadır. Bu değişim ve dönüşüm sürecinde ortaöğretim sistemi sonuç değil süreç odaklı, akademik becerilerle birlikte diğer gelişim alanlarını da dikkate alan, bireysel

farklılıklara duyarlı, teknolojinin doğru ve etkin olarak kullanıldığı, çevresine ve öğrencilerine değer katan bir yapıya kavuşturulacaktır. Bu becerilerin kazandırılması için müfredatlar birçok açıdan değerlendirilecek ve sürekli iyileştirilecektir. İyileştirmeler gerçekleştirilirken de 21. yüzyılın gereksinimleri doğrultusunda güncellemeler yapılacaktır. Ayrıca sertifika/beceri paketleri sayesinde öğrencilerin mesleklerle ilgili farkındalığını artırmaya yönelik adımlar atılacaktır. Okullar arasındaki farkın azaltılması için tüm okullarda, okul türü ayırt edilmeksizin, erişimi artırıcı ve kaliteyi sürekli iyileştirici adımlar atılacaktır.

**Ortaöğretimde
çocuklarımıza
sertifikaya dayalı
bilişim ve iş
dünyasına ilişkin
yeterlilikler
kazandırılacaktır.**

**Alan seçimi
9. sınıfta
başlatılacaktır.**

**Pansiyon
hizmetlerinin
niteliği
iyileştirilecektir.**

ORTAÖĞRETİMDE ÖĞRENCİLERİN İLĞİ, YETENEK VE MİZAÇLARINA UYGUN ESNEK MODÜLER BİR PROGRAM VE DERS ÇİZELGESİ YAPISINA GEÇİLECEK

<p>Ortaöğretimde zorunlu ders saatleri azaltılacaktır.</p> <p>1</p>	<p>Haftalık ders çizelgesinde yer alan ders çeşitliliği azaltılacak ve dersler yükseköğretimle uyumlu hâle getirilecektir.</p> <p>2</p>	<p>Ortaöğretimdeki alan derslerinin haftalık ders çizelgesindeki yeri ve ağırlıkları yeniden tasarlanacaktır. İlgili değişikliklerin oluşturacağı derslik, norm kadro ve benzeri konulardaki riskler proje dâhilinde yapılandırılacaktır.</p> <p>3</p>
<p>Alan seçimi 9. sınıfta yapılacaktır.</p> <p>4</p>	<p>12. sınıf, pilot bölgelerden başlamak üzere yükseköğretime hazırlık ve oryantasyon programı olarak düzenlenecektir.</p> <p>5</p>	<p>Ortaöğretimde öğrencilere, ortaokulda netleştirilen yönelim ve tercihlerine göre, alanlar arası yatay geçiş imkânı sağlanacaktır.</p> <p>6</p>
<p>Ortaöğretimde çocukların ilgi, yetenek ve mizaçlarına göre seçmeli ders yapısı oluşturulacaktır.</p> <p>7</p>	<p>İsteyen çocuklara iş ve bilişim dünyasına ilişkin, ulusal ve uluslararası sertifika beceri eğitim paketleri sunulacaktır.</p> <p>8</p>	

AKADEMİK BİLGİNİN BECERİYE DÖNÜŞMESİ SAĞLANACAK

Azalan ders çeşitliliğine bağlı olarak, alan derslerinde proje ve uygulama çalışmalarıyla derinleşme fırsatı sağlanacaktır.

1

Öğrencilerin ulusal ve uluslararası projelere katılımı, öğrenci e-portfolyosunda yer alacaktır.

2

Doğal, tarihî ve kültürel mekânlar ile bilim-sanat merkezleri ve müzeler gibi okul dışı öğrenme ortamlarının, müfredatlarda yer alan kazanımlar doğrultusunda daha etkili kullanılması sağlanacaktır.

3

Kurumsal projeler aracılığıyla, çocukların iş ve üniversite çevreleriyle birlikte çalışmasına imkân sağlanacaktır.

4

Okullarda Tasarım-Beceri Atölyeleri kurularak, öğrenilen bilgilerin yaşam becerisine dönüştürülmesi sağlanacaktır.

5

Çocuklarımızın okul ortamında veya uzaktan öğretimle ulusal ve uluslararası sertifikasyona dayalı yetkinlikler kazanması sağlanacaktır.

6

Gençlerin, eğitim öğretim süreçlerinde sosyal girişimcilikle tanışarak toplumsal problemlere çözüm arama motivasyonu kazanması ve ilgili beceri, araç ve ortamlarla desteklenmesi sağlanacaktır.

7

Öğrencilere proje, performans ve ödev verme uygulamaları, öğrenmeye katkısı bakımından yeniden tasarlanacaktır.

8

Yardımcı kaynak ihtiyacını büyük ölçüde ortadan kaldıracak düzenlemeler yapılacaktır.

9

Açık öğretim lisesindeki öğrenci örgün eğitim çağ nüfusu kapsamındaki sayısının azalması için tedbirler alınacaktır.

10

Okul/Mahalle spor kulüpleriyle iş birliği içinde ilgili spor dalında yetenekli olan öğrencilerin öğleden sonra antrenmanlara katılımı ve eğitimler için gereken düzenlemeler yapılacaktır.

11

OKULLAR ARASI BAŞARI FARKI AZALTILACAK

Kaynak planlamasında, imkân ve şartları bakımından desteklenmesi gereken okulları, Okul Gelişim Planları'yla uyumlu olarak öncelikli hâle getirecek bir yatırım planlaması yapılacaktır. **1**

Bakanlık, il/ilçe ve okul düzeyinde yapılan izleme-değerlendirme çalışmalarında, sosyoekonomik açıdan kısıtlı koşulları sebebiyle Okul Gelişim Planları'nda hedefledikleri başarıyı gösteremediği belirlenen okullardaki öğrencilerin, akademik ve sosyal gelişimleri için destek programları uygulayacaktır. **2**

OKUL PANSİYONLARINDA HİZMET STANDARTLARI OLUŞTURULARAK HİZMET KALİTESİ ARTIRILACAK

Pansiyon hizmetleri tüm çocuklarımıza ücretsiz sunulacaktır. **1**

Ortaöğretim düzeyinde yeni pansiyonların yapımı sağlanarak pansiyonların kapasitesi artırılacak ve yatılılık imkânlarının, ihtiyaç duyan tüm öğrenciler için ülke geneline yaygınlaşması sağlanacaktır. Bu suretle taşınmalı eğitimin azalması ve elverişsiz şartlardaki öğrencilerin okul terkinin önemli ölçüde azaltılması temin edilecektir. **2**

Pansiyonların yemek ve yatak hizmetleri ile çocuklara sunduğu sosyal imkânların, göstergeler üzerinden izlenmesi sağlanacaktır. **3**

Pansiyonlardaki yatılı öğrencilerin yemek, yatak ve sosyal imkânları iyileştirilecektir. **4**

Fen ve Sosyal Bilimler Liseleri

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

sosyal

Çocukların bilimsel araştırma becerilerinin geliştirilmesi için **ders çizelgeleri yeniden yapılandırılacaktır.**

Fen ve sosyal bilimler liselerinin amaç ve işlevi doğrultusunda görev yapacak **öğretmenler ve okul yöneticileri için ölçütler geliştirilecektir.**

fen

Fen ve sosyal bilimler liseleri; Türkiye'nin özellikle temel bilimler başta olmak üzere tüm alanlarında entelektüel sermayesini artırmak, medeniyet ve kalkınmaya ilişkin çabalarında çocuklarımızın var olan kapasitelerini geliştirmek için kurulmuştur. Yakın tarihimizde başarılı mühendisler, hekimler, edebiyatçılar, sanatçılar, akademisyenler, iş ve bilim insanların yetiştiği bu kurumlarımızın kapasitesini artırmak önceliklerimiz arasındadır.

Özellikle Fen Liselerinin temel bilimlere yönelik kuruluş amacından uzaklaştığı kanıta dayalı olarak bilinmektedir. Her iki lise türünün de kuruluş amaçları doğrultusunda yeniden ele alınması kaçınılmazdır. Bu amaçla, yükseköğretim kurumlarıyla iş birlikleri sağlanacaktır. Aynı zamanda üniversitelerin alt kademelere destek vermesi, daha yetkin lise mezunlarının üniversiteye gelmesini sağlayacağından, bu iş birlikleri üniversiteler için de bir geri dönüş yaratacaktır.

Fen ve sosyal bilimler liselerindeki **çocuklarımızın üniversitelerin araştırma olanaklarından ve laboratuvarlarından yararlanmaları sağlanacaktır.**

Üniversitelerdeki bilim insanlarının çocuklarımıza eğitim ve araştırma koçu olmasına ilişkin **gönüllülük esasına ve teşvik mekanizmasına dayalı bir sistem yapılandırılacaktır.**

FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİNDEKİ ÖĞRETİMİN NİTELİĞİ İYİLEŞTİRİLECEK

Fen ve sosyal bilimler liselerinde uygulanan müfredat yapısı, fen ve sosyal bilim alanlarındaki disiplinlere göre öğrencilerin derinlik kazanması doğrultusunda iyileştirilecektir. 1

Ders çizelgeleri ve ders dağılımları bilimsel araştırma ve uygulamalara zaman tanıyacak biçimde iyileştirilecektir. 2

Fen ve Sosyal Bilimler Liselerinde görev yapacak öğretmenler, bilimsel disiplin alanlarında sahip oldukları diploma, yapmış oldukları bilimsel çalışmalar, yürüttükleri ulusal/uluslararası projeler, mesleki başarıları, deneyimleri vb. ölçütler doğrultusunda değerlendirilecektir. 3

Fen ve sosyal bilimler liselerinde yürütülecek araştırma/uygulama projeleri pilot okullardan başlanarak desteklenecektir. 4

Teknokentlerde fen lisesi kurulması desteklenecektir. 5

Fen ve sosyal bilimler liselerine öğrenci seçme ve sınav yaklaşımları gözden geçirilecektir. 6

Üniversitelerin araştırma olanakları ve laboratuvarlarının fen ve sosyal bilimler liselerindeki öğrencilere açılması için gerekli iş birlikleri sağlanacaktır.

1

FEN VE SOSYAL BİLİMLER LİSELERİNİN YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARIYLA İŞ BİRLİKLERİ ARTIRILACAK

Üniversitelerdeki bilim insanlarının fen ve sosyal bilimler liselerindeki öğrencilere eğitim ve araştırma koçluğu yapmasına ilişkin bir teşvik sistemi kurulacaktır.

2

Bilim insanlarının fen ve sosyal bilimler liselerinde ders ve proje etkinliklerinde görev almasına ilişkin bir teşvik sistemi oluşturulacaktır.

3

Bilim insanlarının yer aldığı danışma kurulları oluşturulması teşvik edilecektir.

4

Öğrencilerin, yükseköğretim kurumları tarafından düzenlenen bilimsel etkinliklere katılımı teşvik edilecektir.

5

İmam Hatip Ortaokulları ve Liseleri

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Çocuklarımızın akademik ve mesleki gelişimlerini desteklemek için **imam hatip okullarıyla yükseköğretim kurumları arasında iş birliği geliştirilecektir.**

Örgün eğitim sisteminde din eğitimi kurumsallaştırmak amacıyla oluşturulmuş olan imam hatip okulları, zamanla genel eğitim içinde algılanan bir eğitim kurumuna dönüşmüştür. Çocuklarının akademik eğitim alırken aynı zamanda bazı temel dinî bilgileri de almasını isteyen veliler imam hatip okullarını tercih etmektedir. Devletin, öğrencileri dinin temel kaynaklarıyla doğru şekilde tanıştırmayı, imam hatip okullarının toplum tarafından sahiplenilmesini sağlamıştır. Hiçbir okul türündeki öğrencimiz bir diğerinden daha avantajlı ya da dezavantajlı değildir. Hepsi hak temelli bir bakış açısıyla her türlü desteğe layıktır. Yetişkinlerin çocuklar üzerinden bir tartışma alanı oluşturması çocuklara zarar vermektedir. Tartışmalarla oluşan ayrımcı dilin ortadan kalkması ve çocuklarımızın ruh sağlığının zarar görmemesi için uzlaşmacı ve kapsayıcı bir bakış açısı hayata

geçirilecektir. Veriye dayalı bilgilendirmelerle imam hatip ve diğer okullara yönelik yanlış yönlendirmelerin önüne geçilecektir.

Bazı mihraklar tarafından dünyada giderek artan İslam'ı şiddetle bağdaştırma eğilimleri ve çoğalan marjinal grupların varlığı karşısında Türk eğitim sistemi içinde telif bir model olarak imam hatip okullarının önemi ön plana çıkmaktadır. Ciddi toplumsal değişimlerin tecrübe edildiği günümüzde yaşanan değer krizlerine ve belirsizliklere ülkemiz adına çözüm sunabilecek yapılar arasında imam hatip okulları da yer almaktadır. Sağlıklı bir din perspektifi sunmak için imam hatip okullarında eğitim görmekte olan çocukların her yönden gelişmesi şarttır. Bu suretle evrensel karakteri güçlendirilecek İmam Hatip Okullarının millî bir model olarak başka ülkelere örnek olma potansiyeli artacaktır.

Çocuklarımızın
**Arapça ve İngilizce
dil becerilerini
geliştirmek için yaz
okulu** programları
açılacaktır.

imam hatip okullarındaki
program çeşitliliği korunarak
mesleki ve akademik
ders saati ile ders türü
azaltılacaktır. **Yönelime
bağlı modüler bir yapı
kurulacaktır.**

İMAM HATİP OKULLARININ MÜFREDAT, DERS YAPISI VE DİL YETERLİLİKLERİ İYİLEŞTİRİLECEK

İmam hatip okullarındaki program çeşitliliği korunacak ve genel ortaöğretimdeki esnek ve modüler yapıyla uyumlu hâle getirilecektir.

1

İmam Hatip Okulları programlarının ders saati ve ders türü genel ortaöğretim kurumlarına göre çok fazla olduğundan, azaltılacaktır.

2

Meslek dersleri ile akademik derslerin oranları, farklı alanlarda üniversite okuyacak öğrencilere göre planlanacaktır.

3

İmam hatip ortaokuluna devam eden çocuklarımıza özellikle Arapça ve diğer yabancı dil alanlarında nitelikli destek eğitimleri düzenlenmek üzere yaz okulları açılacaktır.

4

Yabancı dil öğretmenlerinin mesleki becerilerinin geliştirilmesine yönelik mesleki gelişim programları düzenlenecektir.

5

Arapça ders kitapları dinleme, konuşma, okuma ve yazma alanlarında tüm dil becerilerini geliştirecek şekilde bir bütün hâlinde tasarlanacaktır.

6

Arapça öğrenimi etkileşimli kaynaklarla desteklenecektir.

7

İmam hatip okullarındaki başarılı örnekler yaygınlaştırılacaktır.

8

Toplumsal sorumluluk ve gönüllülük programları ile model uygulamalar İmam Hatip Okulları tarafından hayata geçirilecektir.

9

Okulların fiziksel altyapılarının iyileştirilmesi ve mevcut fiziksel imkânların daha etkin kullanılması için analizler yapılacaktır.

10

HEDEF

2

İMAM HATİP OKULLARI VE YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI ARASINDA İŞ BİRLİKLERİ ARTIRILACAK

Yükseköğretim kurumlarıyla yapılacak iş birlikleriyle imam hatip okullarındaki çocuklarımızın bilimsel ve entelektüel gelişimlerini desteklemek için bilim, kültür ve sanat alanlarındaki akademisyenler tarafından verilecek farkındalık ve vizyon etkinlikleri düzenlenecektir.

1

İlahiyat fakülteleriyle iş birlikleri geliştirilecek ve başta alan dersleri olmak üzere çocuklarımızın mesleki gelişimlerine yönelik akademik koçluk sistemi yapılandırılacaktır.

2

Çocuklarımızın başta ilahiyat fakülteleri olmak üzere yükseköğretim kurumları tarafından düzenlenen bilimsel etkinliklere katılımı desteklenecektir.

3

Mesleki ve Teknik Eğitim

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının döner sermaye gelirlerinden alınan **%15'lik hazine kesintisi %1'e düşürülecektir.**

Mesleki ve teknik eğitimde müfredatlar esnek ve modüler olarak yapılandırılacaktır.
Alan eğitimleri 9. sınıfta başlayacaktır.

Ülkelerin iktisadi ve sosyal kalkınmasında önemli rol oynayan mesleki ve teknik eğitimde bireylere ilgi, yetenek ve mizaçları doğrultusunda mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri, tutum, tavır ve meslek ahlakını kazandırmak son derece stratejiktir. Mesleki ve teknik eğitimde sektörün iş gücü ihtiyacına cevap verebilecek niteliğe sahip, gelişen teknolojiye uyum sağlayabilen, paydaşların planlama ve karar alma süreçlerine etkin katıldığı bir yapıya ihtiyaç vardır. Mesleki ve teknik eğitime yönelik var olan toplumsal algıyı değiştirmeyi hedefleyen, öğrencilerin mesleki ilgi ve yeteneklerini tespit eden ve çocuklarla ailelerini bu doğrultuda yönlendiren, akademik ders yoğunluğunun azaltıldığı, mesleki ders içeriklerinin güncellendiği, öğretmenlerin

iş başında eğitim olanaklarının artırıldığı, ulusal ve uluslararası sektör ve kamu finansal kaynaklarının kullanımı yoluyla okulların altyapı ve donanımının hızla değişen ve gelişen teknolojiyle uyumlu hâle getirildiği, mezunlarına istihdamda öncelik sağlandığı ve farklı ücret politikalarının uygulandığı, sektörün mesleki ve teknik eğitim süreçlerinde daha fazla yer aldığı, sektör liderleriyle iş birliği imkânlarının artırıldığı, ulusal ve uluslararası düzeyde sektörel iş birliği protokolleri ve iyi uygulama modeli olabilecek projelerin hayata geçirildiği, mezunlarının kendi alanlarında yükseköğretime geçişlerini sağlayacak bütünlük bir yapının kurulduğu ve ülkemiz 2023 hedefleriyle uyumlu bir sistem oluşturulması planlanmıştır.

Mesleki ve teknik eğitim öğrencilerinin, öğrenimleri devam ederken protokol ve iş birlikleriyle **gerçek iş ortamlarında kalma süreleri artırılacak, sektörler göre stratejileri farklılaştırılacaktır.**

Türkiye'nin rekabet gücü yüksek **millî savunma sanayi sektörüne** ara eleman yetiştirilecektir.

Mesleki ve teknik eğitim okullarında üretilen **başarılı projelere mikro kredi sağlanacaktır.**

Türkiye'nin dış ticaretinde **ihtiyaç duyulan nitelikli ara eleman ihtiyacını karşılamak üzere yurt dışında mesleki ve teknik eğitim imkânları** oluşturulacaktır.

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİME ATFEDİLEN DEĞERİN ARTIRILMASI SAĞLANACAK

Mesleki ve teknik eğitimde sektörle birlikte eğitim-istihdam-üretim bağlamında iyi uygulama örneklerinin medya platformlarında görünürlüğü artırılabacaktır.

1

Mesleki ve teknik eğitim müfredatlarının tanıtımına yönelik yönlendirme ve rehberlik dijital platformu oluşturulacaktır.

2

Her yıl, mesleki ve teknik eğitim kurumlarında üretilen ürünlerin sergileneceği bir fuar düzenlenecektir.

3

Mesleki ve teknik eğitime ilgiyi artırmak amacıyla ulusal ve uluslararası yarışmalar düzenlenecek ve başarılı öğrencilere, eğitimlerine devam ederken veya mezuniyet sonrası mikro krediler sağlanacaktır.

4

Mesleki eğitim kurumlarından mezun olan öğrencilere çeşitli kaynaklardan sertifikalı eğitim, nano kredili dersler, endüstri ve akademinin birlikte akredite ettiği dersler alma ve benzeri imkânlar sunularak, mezunların kendilerini sürekli yeni bilgi ve becerilerle güncellemeleri sağlanacaktır.

5

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE REHBERLİK ERİŞİM İMKÂNLANI ARTIRILACAK

Kariyer rehberliğine yönelik alan ve dal seçim süreci için “Genel Beceri Test Seti” geliştirilecektir.

1

Mesleki rehberlik hizmetlerinin uygulandığı çocuklara ilişkin veriler e-portfolyo sistemine kaydedilecektir.

2

Okul türleri arasında program bazında esnek ve geçirgen yatay hareketlilik imkânları geliştirilerek, çocukların, kazanımlarını bir başka mesleğin becerilerini edinmede fırsat olarak kullanmaları sağlanacaktır.

3

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarındaki çocuklara yönelik özel burs imkânı artırılacaktır.

4

Mesleki ve teknik ortaöğretimdeki çocuklarımızın kendi mesleki alanlarında yükseköğretim programlarına geçişlerine yönelik çalışmalar yapılacaktır.

5

Çeşitli kurumlardaki ustabaşlarının ve kıdemli uzman çalışanların belirlenecek ölçütlerle işbaşı eğitimlerde derslere girmesi kolaylaştırılacaktır.

6

Yüksek öğretime geçmek isteyen başarılı mezunlara yönelik destekler yapılandırılacaktır.

7

YENİ NESİL MÜFREDATLAR GELİŞTİRİLECEK

Müfredatlar sektörün talep ettiği yetkinliklere uygun olarak geliştirilecek, dijital dönüşüme uygun alan ve dalların açılması sağlanacaktır.

1

Mesleki eğitimde alan derslerinin 9. sınıfta başlaması sağlanacaktır.

2

Mesleki ve teknik ortaöğretim alan, dal ve modüllerinin içerikleri, öğretim süreleri ve öğretim materyalleri, çocukların ihtiyaçları ve iş hayatının talepleri doğrultusunda gözden geçirilerek yeniden düzenlenecektir.

3

Mesleki eğitimde, sektör taleplerinin gerektirdiği yetkinlikler doğrultusunda ulusal meslek standartları dikkate alınarak, mesleki alan ve dallarda beceri uygulamalarının payı, öğretim süreleri ve öğretim materyallerinin düzenleme çalışmaları yapılacak, ilk yıldan itibaren alan eğitiminin uygulanmasına başlanacaktır.

4

Geleneksel Türk sanatları alanında mesleki ve teknik eğitim müfredatları oluşturulacaktır.

5

EĞİTİM ORTAMLARI VE İNSAN KAYNAKLARI GELİŞTİRİLECEK

Güncellenen müfredatlar ve ihtiyaç analizleri doğrultusunda atölye ve laboratuvarların standart donatım listeleri ile mimari yerleşim planları yenilenecektir.

1

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının döner sermaye gelirlerinden alınan %15'lik hazine kesintisi %1'e düşürülecektir.

2

Döner sermaye kapsamında gerçekleştirilen üretim hizmetlerinin miktar ve çeşitliliğinin artırılması teşvik edilecektir. Bu kapsamda eğitim ortamlarının altyapı, donatım ve temrinlik malzeme ihtiyaçları karşılanacaktır.

3

Öğretmenlerimizin gerçek üretim ortamlarında mesleki gelişimleri sürekli desteklenecektir.

4

Öğrencilerin işbaşı eğitimleri ve yabancı dil becerilerinin geliştirilmesi amacıyla yurtdışı hareketlilik projeleri hazırlanacaktır.

5

YURT DIŞINDA YATIRIM YAPAN İŞ İNSANLARININ İHTİYAÇ DUYDUĞU MESLEK ELEMANLARI YETİŞTİRİLECEK

Uluslararası yatırımcılarımızın, özellikle alanlarda ihtiyaç duydukları nitelikli iş gücünün yetiştirilmesi için ilgili sektörle iş birliği içerisinde çalışmalar yapılacaktır.

1

Türkiye Cumhuriyeti açısından stratejik öneme sahip ülkelere TİKA ile iş birliği içinde mesleki ve teknik eğitim alanında gerekli destek sağlanacaktır.

2

MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİMDE EĞİTİM-İSTİHDAM-ÜRETİM İLİŞKİSİ GÜÇLENDİRİLECEK

Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının Türkiye'deki sektör liderleriyle yoğun bir şekilde etkileşim hâlinde olması sağlanacaktır.

1

Mezunlara istihdamda öncelik verilmesi ile mesleki eğitim alanları ve seviyelerine göre farklı ücret uygulaması teşvik edilecektir.

2

Organize Sanayi Bölgelerinde (OSB) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı iş birliğiyle mesleki ve teknik okul sayısı artırılacaktır.

3

Kamu ve sivil toplum kuruluşlarının mesleki ve teknik eğitim kurumu açma ve finansal katkı sağlama girişimleri desteklenecektir.

4

Teknoparklar içinde bilişim meslek lisesi modeli yapılandırılacaktır.

5

Buluş, patent ve marka üreten okulların öğrenci, öğretmen ve yöneticilerinin döner sermaye kaynaklı gelirlerden pay alması sağlanacaktır.

6

YERLİ VE MİLLÎ SAVUNMA SANAYİNİN İHTİYAÇ DUYDUĞU NİTELİKLİ İNSAN GÜCÜ YETİŞTİRİLECEK

Savunma sanayisi kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu stratejik insan gücünün yetiştirilmesine destek verilecektir.

1

Savunma sanayi alanındaki okulların tamamının sektör kuruluşlarıyla iş birliği içinde açılması sağlanacaktır.

2

Geleceğin meslekleri konusunda çeşitli kuruluşlarla proje yapma, eğitim verme ve kurum açma iş birlikleri geliştirilecektir.

3

Özel Öğretim

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Özel öğretimde haksız rekabet olmaması için gereken önlemler çeşitlendirilecektir.

Yenilikçi uygulamaların hayata geçirilmesine yönelik **özel ve resmî eğitim kurumları arasında iş birlikleri** desteklenecektir.

Özel öğretim kurumlarına yönelik **teftiş ve rehberlik sistemleri, öğrenme merkezli olarak dönüştürülecektir.**

Son yıllarda ivme kazanan özel öğretimin sınav merkezli bir bakış açısından uzaklaşarak kalite odaklı gelişmesi büyük bir önem taşımaktadır. Sadece nicel hedef gözetilerek özel öğretimin yaygınlaşması nitelik-nicelik dengesini bozarak özel öğretimin toplum tarafından algılanma biçimini olumsuz yönde etkilemekte, bu yönde bir algı da öğrencilerin, öğretmenlerin ve velilerin zarar görmesine yol açabilmektedir.

Eğitim sisteminde ciddi bir yük üstlenen özel öğretim alanı, önümüzdeki üç yıllık süreçte sistemin içinde daha esnek ve amaca yönelik bir yapıya evrilecektir. Uluslararası standartlar gözetilerek gelişen bir özel öğretim, tüm okullar için destekleyici ve geliştirici bir işlev üstlenecektir.

Özel öğretim kurumlarının mahallî ve merkezî kamu kurumlarıyla olan ilişkisine yönelik **bürokratik iş ve işlemler sadeleştirilecektir.**

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARINA YÖNELİK YÖNETİM VE TEFTİŞ YAPISININ ETKİLİLİĞİ ARTIRILACAK

Özel öğretim kurumlarıyla ilgili bürokrasi azaltılacaktır.

1

Özel öğretim kurumlarındaki teftiş-rehberlik çalışmaları, öğrenmeyi geliştirme odaklı bir yapıya dönüştürülecektir.

2

Özel öğretim kurumlarında yeni model ve programlar, akreditasyon koşulları dikkate alınarak yeni pilot okullar veya programlar şeklinde yapılandırılacaktır.

3

Özel okullar ile resmî okullar arasındaki sosyal dayanışma ve bütünleşmeyi artırmak için ortak proje ve platformlar oluşturulacaktır.

4

Eğitimde Türkiye'nin etki alanını genişletmesine hizmet etmek amacıyla, ülkemizde yaşayan yabancı uyruklu öğrencilerin devam edebildiği milletlerarası özel öğretim kurumlarının sayılarının artırılması için gereken önlemler alınacaktır.

5

SERTİFİKA EĞİTİMİ VEREN KURUMLARIN NİTELİĞİNİ ARTIRMAYA YÖNELİK DÜZENLEMELER YAPILACAK

Özel motorlu taşıt sürücüleri kurslarının eğitim ve sınav standartları yükseltilerek, kaliteleri artırılacaktır.

1

Fiziksel sınırlara bağlı kalmaksızın, teknolojinin imkânlarından faydalanarak kişilere istedikleri zaman diliminde ve istedikleri yerde daha az maliyetle sertifika alma olanağı sunmak amacıyla, uzaktan eğitim veren özel öğretim kurumlarına ilişkin düzenlemeler yapılacaktır.

2

Özel kişisel gelişim, meslek edindirme, mesleki gelişim ve yetenek kurslarında verilecek kurs bitirme belgelerine uluslararası meslek belgesi güvencesi kazandırılacak, yeterliliklerin kalite güvencesi sağlanacak ve bu belgeler *Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi*yle uyumlu hâle getirilecektir.

3

Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitimlerinin kalitesi artırılacak, etkin ve verimli bir *izleme-denetim mekanizması* tesis edilecektir.

4

Hayat Boyu Öğrenme

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

Yaş itibarıyla **örgün eğitim kapsamı dışında kalmış vatandaşlarımıza uygulanan müfredat sadeleştirilecektir.**

Ulusal Hayat Boyu Öğrenme İzleme Sistemi kurulacaktır.

21. yüzyıl becerileri arasında yer alan okuryazarlıklara ilişkin **farkındalık ve beceri eğitimleri** düzenlenecektir.

İçinde bulunduğumuz yüzyılda örgün eğitim kurumlarını ve bu kurumlarda geçirilen zamanı aşan öğrenme talebi doğmaktadır. Hayat boyu öğrenmenin bir kavram, yapı, süreç ve sistem olarak yeniden yapılandırılarak toplumsal yaygınlığının artırılması,

daha önce hiç olmadığı kadar önemli olmuştur. Bu doğrultuda, 21. yüzyıl becerileri için toplumsal sorun alanlarıyla birlikte bireysel ve mesleki gelişime yönelik farkındalık ve yetkinlik kazanılmasına dair etkinlikler düzenlenecektir.

HAYAT BOYU ÖĞRENME PROGRAMLARINA YÖNELİK NİTELİK VE ERİŞİM ARTIRILACAK

HEDEF

1

Yaş itibarıyla örgün eğitim kapsamı dışında kalmış bireylere yönelik diplomaya esas müfredatın yapısı, temel beceriler korunmak kaydıyla sadeleştirilecektir.

1

Hayat boyu öğrenme süreçlerinde farklı hedef kitlelere ulaşmak ve öğrenmeye erişimi artırabilmek için uzaktan eğitim teknolojilerinden yüksek düzeyde yararlanılacaktır.

2

Mesleki, sosyal ve kültürel becerilere yönelik hayat boyu öğrenme programları güncellenerek çeşitlendirilecek, hayat boyu öğrenme süreçlerine yönelik toplumsal farkındalığa ilişkin çalışmalar yapılacaktır.

3

Hayat boyu öğrenme alanında faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların verilerinin yer aldığı *Ulusal Hayat Boyu Öğrenme İzleme Sistemi* kurulacaktır.

4

Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde yürütülen hayat boyu öğrenme ve yaygın eğitim sürecindeki sertifikaların belli standartlara bağlı olarak tanınırlığı artırılacaktır.

5

Erken çocukluk, çocukluk ve ergenlik dönemine ilişkin, ebeveynlere yönelik destek eğitim programları güncellenerek yaygınlaştırılacaktır.

6

İlgili bakanlık ve kurumlarla iş birliği ve koordinasyon dâhilinde, başta çocuk ve kadına yönelik olmak üzere şiddetle mücadele bağlamında farkındalık eğitimleri düzenlenecektir.

7

Çocuk ve gençlerimiz başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerine yönelik her türlü bağımlılıkla mücadeleyle ilişkin farkındalık eğitimleri yaygınlaştırılacaktır.

8

21. yüzyıl becerileri arasında yer alan çoklu okuryazarlıklara (dijital, finansal, sağlık, ekoloji ve sosyal medya gibi vb.) ilişkin farkındalık ve beceri eğitimleri düzenlenecektir.

9

Eğitimin anlamı, içinde bulunduğu çağdan etkilenir. Yaşadığımız çağın koşullarını çocuklarımızın bugünü ve geleceği için anlamlı kılmak öncelikli vazifemizdir. Temel sorumluluğumuz ise kültürel kodlarımız üzerine inşa ettiğimiz medeniyet iddiamızın yenilenerek dönüşmesidir.

2023 Eğitim Vizyonu, toplumumuzun ortak geleceği paydasında her kesimde seslendirilen daha iyi bir eğitim beklentisine ilişkin kaygı ve umudu temsil etmek iddiasındadır.

Söz konusu iddianın toplumsal mutabakat üzerine kurulu yol haritasını sunmak, hedef ve eylemlerimizin ana eksenini tanımlamaktadır.

Bugünün sorunlarına çözüm üretirken yarını tehlikeye atmadan, dünün çözümlerini mükemmelleştirmeden, yeni bir anlayış yaratarak bizden olan ama aynı zamanda bizden farklı çocuklar yetişmesi için ortak bir hedefe ilerleyeceğiz.

2023 Eğitim Vizyonu, yukarıda ifade edilen duygu ve düşüncelerle kaleme alındı. Uzun ve yorucu bir çalışmanın ardından ortaya bir

yol haritası çıkarıldı. Ekip olarak bir maraton koştuğumuzun bilinci içinde gayret sergiledik. İyi niyetle yapılan her yapıcı uyarıyı dikkate aldık. Sonunda, herkesin kendinden birçok katkı ve nokta bulacağı bir çerçeveye ulaşıldı.

Her gün hatırlamalıyız ki, bu bir yolculuktur. 2023 Eğitim Vizyonu'nun ışığında sunulacak öneriler, daha nitelikli çalışmalar yapmamıza katkı sağlayacaktır. Yazılan eylemleri acele etmeden ama hedeflenen hiçbir maddeyi ertelemeden, öngörülen takvimde tek tek uygulamaya geçireceğiz. Gerçekleştirilen her sürecin etki analizlerini yapacağız. Alınan mesafeyi belirli aralıklarla milletimizle paylaşacağız.

Kısacası, 2023 Eğitim Vizyonu'nun sorgulanması ve eleştirisi kendi içimizde hiç sonlanmayacak.

Emeği geçen, katkı sağlayan, dua eden, umut veren herkese çok teşekkür ederiz. Biliyoruz ki, işimiz asıl şimdi başlıyor.

2023 Eğitim Vizyonu Takvimi

Güçlü Yarınlar için
2023 Eğitim Vizyonu

EĞİTSEL İŞLEYİŞ NASIL DÖNÜŞECEK?

ÖĞRENMENİN İYİLEŞTİRİLMESİ

5 Yaşın Erken Çocukluk Eğitiminde Zorunlu Olması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	G	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Zorunlu Ders Sayılarının Azaltılması, Esnek ve Modüler Program Oluşturulması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Öğrenme Analitiği Araçlarının Geliştirilmesi

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	G	P1, İ1	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Çocuğu Tanıma Modelinin Oluşturulması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT, G	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Yabancı Dil Eğitiminin Okul Türleri ve Sınıf Seviyelerine Uyarlanarak Yeni Modeller Geliştirilmesi

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Fiziksel ve Dijital Öğretim Materyallerinin İyileştirilmesi

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	HT, G	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Tasarım - Beceri Atölyelerinin Açılması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT, G	P1	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Yeterlilik Temelli Ölçme Değerlendirmeye Geçilmesi

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Alt Yeterlilik Düzeyindekiler İçin Destek Programlarının Açılması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	HT, G	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Sosyal Girişimcilik Düzeyindekiler için Destek Programlarının Açılması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	HT, G	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Mesleki ve Teknik Eğitim Müfredatında Alan Derslerinin 9. Sınıftan Başlayacak Şekilde Program Oluşturulması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	ÜÜ	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Sertifikasyon Programlarının Başlatılması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	HT, G	P1, İ1	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

HT : Hazırlık ve Tasarım
G : Geliştirme

P1 : Küçük Ölçekli Pilot Uygulama
İ1 : Küçük Ölçekli Uygulama Fazına İlişkin İyileştirme

P2 : Orta Ölçekli Pilot Uygulama
İ2 : Orta Ölçekli Uygulama Fazına Yönelik İyileştirme

ÜÜ : Ülke Uygulaması
UIDİ : Uygulamaları İzleme Değerlendirme İyileştirme

ÖĞRETMEN NASIL DESTEKLENECEK VE GÜÇLENDİRİLECEK?

LİSANSÜSTÜ DÜZEYDE ÖĞRETMEN MESLEKİ GELİŞİMİNİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI

Öğretmenlik Mesleği Uzmanlık Programının Başlatılması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	İ1, P1	İ2, P2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Öğretmenlerin Yatay ve Dikey Kariyer Basamaklarının Yapılandırılması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
-	-	-	HT	G	ÜÜ	UIDİ	UIDİ

Öğretmenlere Yönelik Lisansüstü Mesleki Gelişim Programlarının Yapılandırılması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	HT	G	G	İ1, P1	İ2, P2	ÜÜ	UIDİ

Üniversitelerde Hizmet Öncesi Eğitimin Yeniden Yapılandırılması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

İNSAN KAYNAĞININ DOĞRUDAN VE DOLAYLI OLARAK DESTEKLENMESİ

Öğretmenlerin Fiziksel ve Dijital Materyallerle Desteklenmesi

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	P1, İ1	P2, İ2	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Ücretli Öğretmenlerin Ücretlerinin İyileştirilmesi

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	HT	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Elverişsiz Koşullarda Görev Yapan Öğretmen ve Okul Yöneticileri İçin Teşvik Mekanizmasının Kurulması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
-	-	HT, G	G	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

Öğretmenlik Meslek Kanunu Çıkarılmasına İlişkin Hazırlık Çalışmaları Yapılması

2018	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022
HT	G	ÜÜ	UIDİ	UIDİ	UIDİ	UIDİ	UIDİ

HT : Hazırlık ve Tasarım
G : Geliştirme

P1 : Küçük Ölçekli Pilot Uygulama
İ1 : Küçük Ölçekli Uygulama Fazına İlişkin İyileştirme

P2 : Orta Ölçekli Pilot Uygulama
İ2 : Orta Ölçekli Uygulama Fazına Yönelik İyileştirme

ÜÜ : Ülke Uygulaması
UIDİ : Uygulamaları İzleme Değerlendirme İyileştirme

OKUL ORTAMI NASIL DÖNÜŞECEK?

OKUL GELİŞTİRME VE DEĞERLENDİRME ALTYAPISININ OLUŞTURULMASI

Okul Gelişim Modelinin Ortaya Çıkarılması	2018 HT	2019 G	2019 P1, İ1	2020 P2, İ2	2020 ÜÜ	2021 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜİDİ
Okul Profil Değerlendirme Sisteminin Devreye Alınması	2018 HT	2019 G	2019 P1, İ1	2020 P2, İ2	2020 ÜÜ	2021 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜİDİ
Okul Gelişim Planlarının Hayata Geçirilmesi	2018 HT	2019 G	2019 P1, İ1	2020 P2, İ2	2020 ÜÜ	2021 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜİDİ
Okul Gelişimi İçin Bütçe Tahsis Edilmesi	2018 HT	2019 HT	2019 ÜÜ	2020 ÜİDİ	2020 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜÜ	

FİZİKSEL ALTYAPI ÇALIŞMALARININ TAMAMLANMASI

Dijital Becerilerin Geliştirilmesi İçin Gerekli Ortamın Oluşturulması	2018 HT	2019 G	2019 P1, İ1	2020 ÜÜ	2020 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜİDİ
Meslek Liseleri Atölye ve Laboratuvarlarının Yenilenmesi	2018 HT	2019 G	2019 P1, İ1	2020 ÜÜ	2020 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜİDİ
Meslek Liseleri Döner Sermaye Üretim Merkezlerinin Geliştirilmesi	2018 HT	2019 G	2019 ÜÜ	2020 ÜİDİ	2020 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜİDİ
Meslek Liselerinin Endüstrinin İçine Konumlandırılması	2018 HT	2019 G	2019 ÜÜ	2020 ÜİDİ	2020 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜİDİ

ETKİNLİK VE REHBERLİK HİZMETLERİNİN YAPILANDIRILMASI

Sosyal, Sportif ve Kültürel Etkinliklerin Yapılandırılması	2018 HT	2019 G	2019 ÜÜ	2020 ÜÜ	2020 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜİDİ
Rehberlik Hizmetlerinin Yapılandırılması	2018 HT	2019 G	2019 P1, İ1	2020 P2, İ2	2020 ÜÜ	2021 ÜİDİ	2021 ÜİDİ	2022 ÜİDİ

OKUL YÖNETİCİLERİNİN DESTEKLENMESİ

Okul Yöneticiliğinin Profesyonel Bir Uzmanlık Alanı Hâline Getirilmesi	2018 HT	2019 G	2019 P1, İ1	2020 P2, İ2	2020 ÜU	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ
Okul Yöneticilerine Yönelik Lisansüstü Mesleki Gelişim Programlarının Yapılandırılması	2018 HT	2019 G	2019 P2, İ1	2020 P2, İ2	2020 ÜU	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ
Okul Yöneticilerinin Özlük Haklarının İyileştirilmesi	2018 -	2019 -	2019 HT, G	2020 ÜU	2020 UIDİ	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ

OKUL FİNANSMANININ ÇEŞİTLENDİRİLMESİ

Okul Bütçe ve Bağış Sisteminin Kurulması	2018 HT	2019 G	2019 ÜU	2020 UIDİ	2020 UIDİ	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ
Meslek Liseleri İçin Döner Sermaye Yapılandırılması	2018 HT, G	2019 ÜU	2019 UIDİ	2020 UIDİ	2020 UIDİ	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ

VERİMLİ VE AÇIK YÖNETİŞİM NASIL YAPILANDIRILACAK?

VERİYE DAYALI KARAR ALINMASININ SAĞLANMASI

Mevcut Bilgi Sistemlerinin Entegrasyonu	2018 HT	2019 G	2019 P1, İ1	2020 ÜU	2020 UIDİ	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ
Bütünleştirilmiş Eğitsel Veri Ambarının Kurulması	2018 HT	2019 G	2019 P1, İ1	2020 ÜU	2020 UIDİ	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ
Coğrafi Bilgi Sisteminin Devreye Alınması	2018 HT	2019 G	2019 ÜU	2020 UIDİ	2020 UIDİ	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ

BİREYSEL VE KURUMSAL REHBERLİK SAĞLANMASI

Öğrenci Başarı İzleme Araştırması	2018 HT	2019 G	2019 P2, İ2	2020 ÜU	2020 UIDİ	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ
Kurumsal Rehberlik ve Teftiş Hizmetlerinin Yapılandırılması	2018 HT	2019 G	2019 P2, İ2	2020 ÜU	2020 UIDİ	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ
Teşkilat Yapısının Yeniden Ele Alınması	2018 HT	2019 G	2019 G	2020 ÜU	2020 UIDİ	2021 UIDİ	2021 UIDİ	2022 UIDİ

ALTYAPI REFORMLARIYLA

İçerik Altyapısı

- Müfredat
- Mesleki Gelişim Programı
- Fiziksel Materyaller
- Dijital İçerik Geliştirme Ekosistemi
- İş Dünyası, Akademi, STK Kaynaklı Sertifikasyon Programları

Değerlendirme Altyapısı

- Okul Gelişim Modeli
- Öğrenme Analitiği
- Yeterlilik Bazlı Ölçme Değerlendirme
- e-portfolyo
- Tanıma-Yönlendirme Modeli

İnsan Kaynakları Altyapısı

- Özlük Hakları-Ek Göstergeler
- Yönetmelikler
- İK Teşvik Mekanizmaları
- Teşkilat Yapısında Değişim
- YÖK İş Birliği Protokolleri
- Yerel Yönetim Protokolleri
- İş Dünyası ve STK Anlaşmaları
- Uluslararası İş Birliği Anlaşmaları
- Vergi Düzenlemeleri

Fiziksel Altyapı

- Tasarım-Beceri Atölyeleri
- Erken Çocukluk Merkezleri ve Gezici Otobüsler
- Endüstri Konumlu Mesleki Teknik Liseler
- Okul/Mahalle Spor Kulüpleri
- Meslek Liseleri Döner Sermaye Üretim Merkezleri

Finansal Altyapı

- Okul Gelişim Bütçesi
- Hayırsever Bağış Modeli
- Meslek Liseleri Mikrokredi ve Burs Sistemi
- Meslek Liseleri Döner Sermaye Yapısı

Veri Altyapısı

- Mevcut Bilgi Sistemlerinin Entegrasyonu
- Bütünleştirilmiş Eğitsel Veri Ambarı
- Okul Coğrafi Bilgi Sistemi

ÖNCELİKLİ ALANLARA ODAKLANARAK

Her Çocuğu Değerli Gören Eğitsel İşleyiş

- İlgi, Yetenek ve Mizaç Farklılıklarını Gözeten
- Kişiselleştirilmiş, Esnek ve Modüler
- Merakı Tetikleyen,
- Tutku ve Cesareti Ortaya Çıkaran
- Bütünsel Gelişimi Öne Alan
- Deneyim Odaklı
- Derinleşmeye Zaman Tanıyan
- Ölçmeyi Çocuğun Gelişimi için Kullanan

Sisteme Hayat Veren Öğretmen ve Okul Yöneticisi

- İşinin Merkezine Şefkat ve Merhameti Alan
- Çocukların Farklılıklarından Beslenen
- Sosyal Gelişimi Destekleyen
- Öğrenmenin Önündeki Engelleri Kaldıran
- Çocukların Katılımını Öne Çıkaran
- Sınıf Ortamını Zenginleştiren
- Bilimi Rehber Alan
- Yeniliklere Açık, Kendini Geliştiren

Sürekli Gelişim Vizyonuna Sahip, Güvenilir Okul Ortamı

- Fiziksel ve Duygusal Güveni Garanti Eden
- Sürekli Gelişimi Vizyon Edinen
- Çocukları ve Öğretmenleri Motive Eden Değerli ve Mutlu Hissettiren
- Bulunduğu Çevreyi Geliştiren
- Yaşam Becerileri Kazandıran
- İmkânları Artmış
- İnişiyatif Alabilen ve Hesap Verebilen
- Kaynaklarını Okul Gelişim Planı Doğrultusunda Yönetebilen

Açık / Verimli Yönetişim ve Yönetici

- Veriye Dayalı Karar Alan
- Okulların Gelişim Vizyonuna Her Türlü Desteği Veren
- STK ve Akademik Dünyayla Paylaşan
- İş Dünyasının Önceliklerini Gözeten
- Liyakata Önem Veren
- Bürokrasiyi Azaltmış

3 YILLIK SOMUT HEDEFLERLE

- Okullar Arasındaki Nitelik Farkı Kapanmaya Başlayacak
- Okullar Çocuklar için Mutlulukla Yer Aldıkları Bir Hayat Alanına Dönüşecek
- Meslek Liseleri Tercih Edilir Bir Yapıya Kavuşacak
- Öğrencilerin Üzerindeki Sınav Baskısı Azalacak
- Çocuklar Yeniçağ Becerilerini Sergileyecek
- Öğretmen ve Okul Yöneticilerinin Mesleki Tatmin Duygusu Yükselinecek
- Erken Çocukluk Eğitimi Yaygınlaşacak
- Özel İhtiyaçları Olan Çocuklara Hak Ettikleri Eğitim Olanakları Sunulacak

NİTELİKLİ VE KAPSAYICI EĞİTİM

MUTLU ÇOCUKLAR GÜÇLÜ TÜRKİYE

2023 Vizyonuna Doğru

Her çocuk ilgi, yetenek ve mizacı doğrultusunda eğitimden kariyere uzanabilecek, potansiyelini gerçekleştirme imkânına kavuşacak.

Akademik Başarıya Sahip Çocuklar

Her çocuğun özyeterlilik duygusu ve iradesi gelişecek, çocuklar öğrenmeyi sevecek, bilgiyi toplumsal değere dönüştürebilecek.

Bireysel ve Sosyal Farkındalığı Gelişmiş Çocuklar

İnsani, millî ve manevi değerleri ile her çocuğun donanımı gelişecek, böylece çocuklar hem kendini tanıyacak hem de çevre duyarlılığını içselleştirecek.

